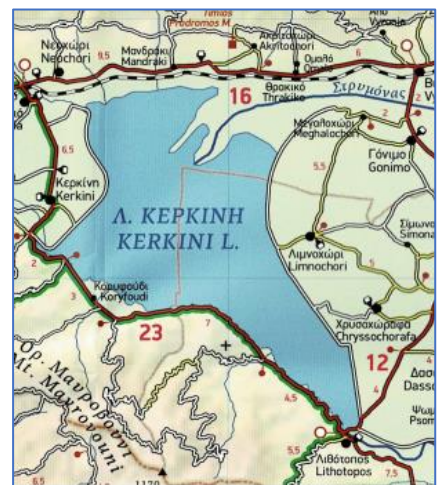

Kerkini, Nestos, Evros en Dadia

29 april – 13 mei 2022

Vogeltrip in Noord-Griekenland

Colofon

Kirkini, Nestos, Evros en Dadia: een verslag van veldbezoeken gedurende de periode 29 april tot en met 13 mei 2022.

Samenstelling verslag;

Adrie Hottinga email: a.hottinga@planet.nl

Redactie en foto's:

Guus van den Berg – Holten

Gerrit Jan van Dijk – Epe

Anton Koot – Wesepe

Adrie Hottinga – Vorchten

Reisverslag: zie website van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging Afdeling Epe-Heerde.

Inhoud

Colofon	1
1.1 Inleiding	3
2.1 Samenvatting.....	4
2.2 Summary	4
3. Introductie Kerkini-meer	6
3.1 N 2000, Ramsar status en Wildlife Refuge status.....	6
3.2 Waterbuffels	8
4. Kerkini vrijdag 29 april 2022 reisdag en aankomst.....	10
5. Kerkini zaterdag 30 april 2022 – rond het meer.....	11
6. Vironia Zondag 1 mei 2022- omgeving.....	22
7. Kerkini gebergte maandag 2 mei 2022.....	31
8. Kerkini oost dinsdag 3 mei 2022	33
9. Sidirokastro en Toxotes woensdag 4 mei 2022 – reisdag	41
10. Nestos kloof en Porto Lagos donderdag 5 mei 2022.....	45
11. Nestos vallei en delta vrijdag 6 mei 2002.....	49
12. Toxotes noord zaterdag 7 mei 2022	52
13. Mandra zondag 8 mei 2022 – reisdag	57
14. Dadia Forest zondag 8 mei 2022	66
15. Dadia Forest en Diavolarema noord, Kapsalo maandag 9 mei 2022.....	69
16. Dadia Forest dinsdag 10 mei gierenobservatie en gebergte noord	78
17. Evros delta woensdag 11 mei 2022	81
18. Kotronia donderdag 12 mei 2022.....	88
19. Vrijdag 13 mei 2022 - reisdag	92
20. Bronnen en bijlage 1: overige waarnemingen en bijlage 2: vogels dagwaarnemingen.....	96

1.1 Inleiding

Van 29 april tot bezochten Guus Jan van Dijk, Hottinga Noord-

en met 13 mei 2022 van den Berg, Gerrit Anton Koot en Adrie meerdere gebieden in Griekenland in de

omgeving van Kerkini, de Nestos delta, de Evros delta en het Dadia gebergte en omgeving. Per dag werden meerdere gebieden bezocht, zowel met de auto als te voet. De voorbereiding kende een korte periode, omdat wij in 2020 al naar Georgië wilden, maar door corona perikelen deze vogeltrip geen doorgang kon vinden. In 2022 achten wij het niet verantwoord om naar Georgië te gaan en op basis van enkele reisverslagen werd Noord-Griekenland in 2022 ons reisdoel. Dat was een goede keuze, aangezien naast het waarnemen van vogels, ook ruim aandacht is besteed aan waarnemingen van amfibieën, reptielen, vlinders en planten. Behalve de autotrips hebben wij ook lange wandelingen gemaakt in diverse berggebieden. Voor de overnachtingen hebben wij onder andere gebruik gemaakt van de informatie uit reisverslagen, maar ook zelf via diverse websites boekingen gedaan en met hulp van de zeer bereidwillige gastvrouw van Hotel Belles een boeking gedaan in Toxotes. Naast de informatie uit de reisverslagen hadden wij ook de beschikking over de boekjes van Steve Mills (Birdwatching in Northern Greece) die al vijftien jaar het Kerkini-meer bezoekt en hierover publiceert op zijn website www.Birdwing.eu. Deze website geeft veel informatie over diverse reisverslagen van zowel Nederlandse als buitenlandse vogelaars die het Kerkini-meer en omgeving bezochten. De boekjes geven veel informatie over interessante locaties om vogels te observeren. Ook de Crossbill Guide – Eastern Rhodopes geeft veel informatie over interessante gebieden in de Nestos Delta, de Evros delta en het Dadia gebergte. Reisverslagen zijn een moment opname en waarnemingen kunnen niet één op één getransporteerd worden voor een geplande vogelreis.

Foto 1: Spaanse mus, talrijk in de dorpjes.

Ook dit reisverslag bevat momentopnamen en de waarnemingen die zijn gedaan verschillen van dag tot dag, omdat wij veel verschillende gebieden hebben bezocht. Van het ene gebied is ook meer bekend dan van het andere gebied en het accent van de veldbezoeken was ook verschillend. Dit maakt het bezoek aan verschillende gebieden interessant. Er zijn veel tabellen in dit reisverslag opgenomen, omdat een overzicht per dag geen recht doet aan de waarnemingen in al die verschillende gebieden die wij hebben bezocht. De invulling van de tabellen is volgens de waarnemingen die wij hebben gedaan en niet via de familie ordes van de vogels. De kaartjes die wij in dit reisverslag hebben opgenomen zijn gescand uit – Birdwatching in Northern Greece van Steve Mills die al vele jaren Noord-Griekenland bezoekt en via zijn website www.birdwingwing.eu veel vogelrijke gebieden onder de aandacht brengt. Ook hebben wij kaartjes gescand uit de Crossbill en gebruik gemaakt van google earth. Daarnaast heeft Guus van den Berg dagelijks zijn Garmin GPS gebruikt voor opnamen van de routes die wij hebben afgelegd. Wij hebben de kaartjes uit de GPS

opnamen gebruikt ter ondersteuning van beschrijvingen van de bezoeken aan diverse gebieden tijdens onze vogeltrip in Noord-Griekenland. Wij hopen dat dit reisverslag een bijdrage kan leveren voor een bezoek aan de door ons bezochte gebieden. Maar bovenal dat bezoekers van deze gebieden op welke wijze dan ook een bijdrage kunnen leveren aan de bescherming van natuur in Griekenland en natuurlijk ook in Nederland.

2.1 Samenvatting

Op 29 april zijn wij via AirSERBIA vanaf Schiphol gevlogen naar Belgrado, waarna wij na een korte pauze over moesten stappen naar Thessaloniki. Vanaf Thessaloniki hebben wij met een huurauto de reis vervolgd naar ons eerste overnachtingsadres in Akritochori in Villa Belles hotel. In dit imposante hotel met een prachtige blik over het Kerkini-meer zijn wij vijf nachten geweest. Na deze locatie zijn wij richting de Nestos vallei vertrokken en hebben vier nachten gelogeed in Guesthouse & Café Kokkimeleon in Toxotes. Na het bezoek aan de Porto Lagos en de Nestos delta en gebergte zijn wij vijf nachten geweest in Forest Inn hotel in Dadia. Vanuit Dadia zijn wij één dag op bezoek geweest in de Evros delta.

In totaal hebben wij 205 vogelsoorten in het broedseizoen waargenomen, maar dat betekent niet dat al deze waargenomen soorten broedvogels zijn, er is ook doortrek van diverse vogelsoorten gedurende de eerste twee decaden in mei. Onze aandacht was primair gericht op het waarnemen van vogels. Alle overige waarnemingen zijn "bijvangst". Dit reisverslag is slechts een beschouwing van veertien dagen verblijf in Noord-Griekenland. Voor wat betreft de vogels zijn de waarnemingen van de Kroeskop- en Roze pelikanen vanwege hun zeldzaamheid bijzonder interessant, maar de waarnemingen van de vele soorten roofvogels is wel een belevenis voor een bezoek aan Noord-Griekenland. In de bijlagen zijn alle waarnemingen die wij hebben gedaan opgenomen.

2.2 Summary

On April 29, we flew via AirSERBIA from Schiphol to Belgrade, after which we had to transfer to Thessaloniki after a short break. From Thessaloniki we continued the journey with a rental car to our first overnight address in Akritochori in Villa Belles hotel. We spent five nights in this imposing hotel with a beautiful view of Lake Kerkini. After this location we left for the Nestos valley and stayed four nights in Guesthouse & Café Kokkimeleon in Toxotes. After visiting Porto Lagos and the Nestos delta and mountains, we spent five nights in Forest Inn hotel in Dadia. From Dadia we visited the Evros delta for one day. In total we observed 205 bird species in the breeding season, but that does not mean that all these observed species are breeding birds, there is also migration of various bird species during the first two decades in May. Our attention was primarily focused on bird watching. All other observations are "bycatch". This travelogue is only a review of a fourteen day stay in Northern Greece. As far as birds are concerned, the sightings of the Kroeskop and Roze pelicans are particularly interesting because of their rarity, but the sightings of the many species of birds of prey are an experience for a visit to Northern Greece. All observations we made are included in the appendices.

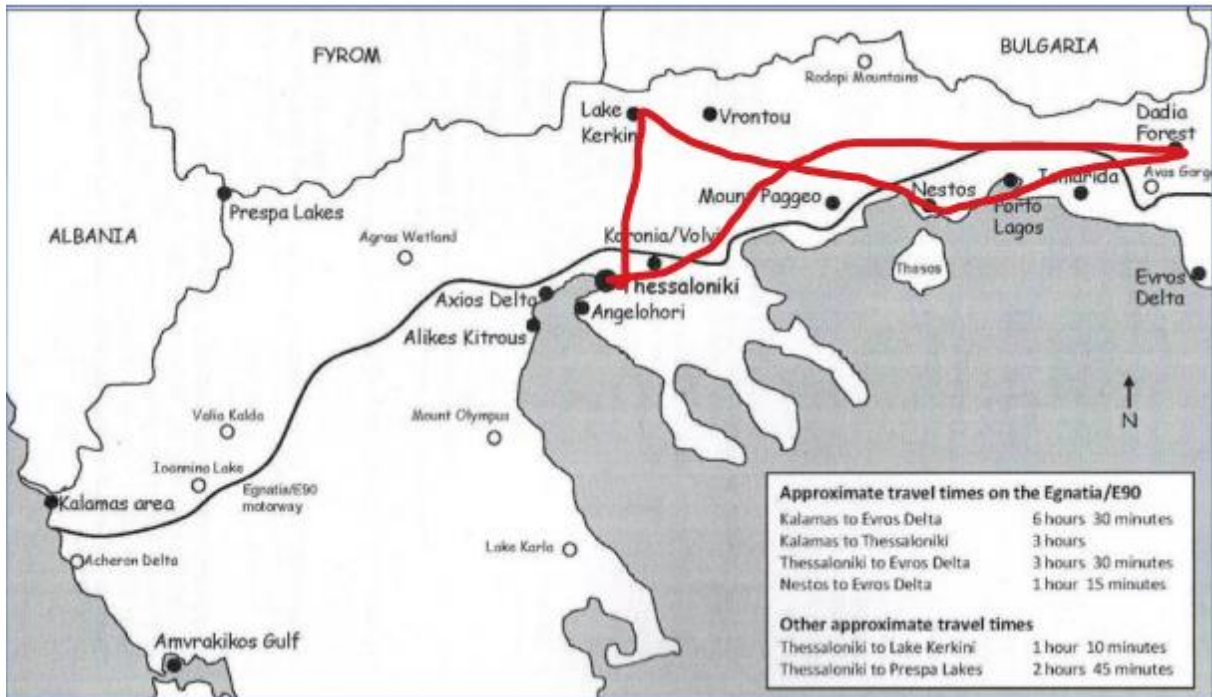
Foto 2: Villa Belles hotel in Akritochori.

Foto 3: percelering met struweelhagen tussen Villa Belles hotel en het Kerkini meer.

Foto 4: Roze pelikanen; met gele kleurring..

Afbeelding 1: route van 29 april tot en met 13 mei 2022.

3. Introductie Kerkinimeer

3.1 N 2000, Ramsar status en Wildlife Refuge status.

Onze eerste vijf nachten hebben wij doorgebracht in Villa Belles hotel dat ligt aan de noordoever van het Kerkinimeer. Dit hotel ligt centraal tussen Akritochori en Mandraki. Vanuit Villa Belles hotel is het ongeveer een kilometer lopen naar Akritochori waar drie goede restaurantjes zijn en een kleine supermarkt die tot half tien 's avonds geopend is. Voor vogelaars is het een goede uitvalsbasis voor excursies in de omgeving van het Kerkinimeer en in de noordelijk gelegen Kerkinigebergte. De gastvrouw is zeer behulpzaam en de prijzen zijn in vergelijking met Nederland zeer acceptabel. De

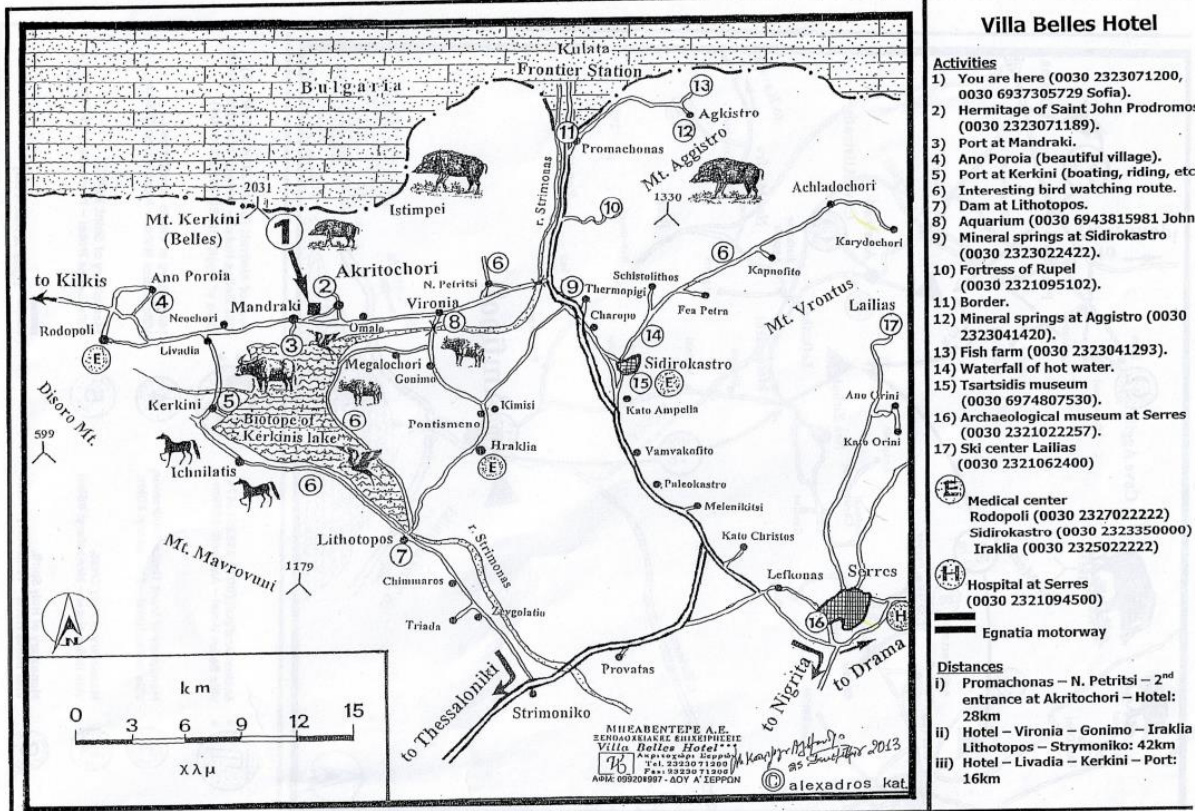

omgeving van hotel Villa Belles hotel kent een rijk vogelleven: veel Grauwe gorzen, Cirlgors, Nachtegalen, Oostelijke Vale Spotvogels en Hoppen; vanaf het terras en hotelkamers is een mooi uitzicht op de pelikanen in het Kerkinimeer. Tussen het hotel en het meer zijn enkele onverharde paden die goed te berijden zijn en waar veel vogels gespot kunnen worden. Er zijn geen toegangsbeperkingen op deze onverharde landbouwpaden. In de zone tussen het meer en de twee doorgaande wegen tussen Akritochori en Mandraki zijn veel

Foto 5: Grauwe gors, zeer talrijke broedvogel.

olijfboomgaardjes, akkertjes met granen, graslandjes en veldjes met bessenteelt, perziken-, noten- en hazelaargarden. Veel akkers en graslandjes zijn omzoomd door brede hagen en of bloemrijke stroken. In de zone langs het meer zijn

Afbeelding 2: overzichtskaart van het Kerkini meer en de omgeving.

rietvelden en ooibosvegetaties dat zich vooral goed laat zien bij het haventje van Mandraki. aangeduid als Port Mandraki, met slechts enkele bootjes, maar met een magnifiek uitzicht over het meer.

Lake Kerkini National Park ligt in het noordwestelijke deel van de Prefecture van Serres, in Noord-Griekenland, naast de Grieks-Bulgarse grens. Het totale beschermde gebied bedraagt ongeveer 83.100 hectare. Lake Kerkini is een kunstmatig meer en het is een van de 10 Ramsar-locaties in Griekenland. Het is een van de 196 belangrijke vogelgebieden in Griekenland (IBA) en een speciale beschermingszone (SPA-richtlijn 79/409/EEG zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/147/EEG), evenals een gebied van het Natura 2000-netwerk (richtlijn 92/43/EEG).

Het Kerkini meer ligt ongeveer 100 kilometer ten noordoosten van Thessaloniki. Dit meer is het hele jaar interessant voor het observeren van vogels, maar vooral in het voorjaar aantrekkelijk, mede vanwege de uitbundige plantengroei en aanwezigheid van reptielen en amfibieën. In totaal kunnen er 300 vogelsoorten waargenomen worden; 137 soorten broedvogels, 134 soorten overwintersaars en 163 soorten die tijdens de doortrek pleisteren. Voorts 32 soorten vis en 25 soorten amfibieën en reptielen. Ook de combinatie voor een bezoek aan het Kerkini Belles gebergte (zuidelijke uitlopers van het Rhodopen gebergte) is dit gebied interessant. Het Kerkini-meer was vroeger een moerasgebied waar de bewoners geteisterd werden door malaria. Door het bouwen van een dam in de Strymon rivier in 1932 is het stuwmeer ontstaan. Het doel hiervan was irrigatie van de omliggende landbouwgebieden en het tegengaan van overstromingen. De Strymon ontspringt in het Vitosha gebergte in Bulgarije en heeft een lengte van 408 kilometer. De fauna en flora in en rondom het Kerkini-meer is erg rijk. Het meer is nu een vogelgebied van internationaal belang (Ramsar wetland), Grieks Nationaal Park, een SPA (Special Protected Area) en uiteraard Natura-2000 gebied.

De oppervlakte bedraagt 11.000 ha en het meer meet, afhankelijk van de waterstand, plm. 17 kilometer bij 5 kilometer op het breedste deel. De maximale diepte van het meer is 35,5 meter. Het Kerkini-meer ontstond in 1932 door het afdammen van de rivier Strymon. Het water werd hoofdzakelijk gebruikt als voorraad reservoir voor de omgeving van Serres. Gedurende de dertiger jaren ontstond een groot moeraslandschap dat in later jaren door allerlei politieke ontwikkelingen en overstromingen heeft geleid tot het huidige landschap. Aan de zuidzijde van het meer zijn dijken aangelegd om overstromingen te voorkomen. In 1982 zijn deze dijken nog verhoogd tot 40 meter. De waterstand in het meer kan in het verloop van het jaar meerdere meters verschillen en dat leidt gedurende de wintermaanden tot een oppervlakte van 54 km² en een maximum van 72 km² tussen mei en begin juni. Het verschil in de waterstand heeft grote invloeden op de aanwezigheid van vogelsoorten. De schommelingen in de waterstand hebben ertoe geleid dat vegetaties van waterlelies verdwenen zijn en met name de broedpopulaties van sterns zijn afgenomen. Door de daling van de waterstand gedurende de wintermaanden en een verhoging van de waterstand in het voorjaar met vele meters vindt geen regeneratie van het wilgenvloedbos meer plaats en vindt een afname plaats van de broedpopulaties van Aalscholver, Dwergaalscholver, Lepelaar en reigerachtigen, mits er geen natuurmaatregelen worden uitgevoerd. De verhoogde waterstanden hebben een positief effect op de rijkdom aan vis in het meer. Vele duizenden Aalscholvers en Dwergaalscholvers overwinteren hier en ook 19 soorten eenden. Ook het aantal Pelikanen is toegenomen. Voor Roze Pelikanen en Kroeskoppelikanen is het Kerkini-meer het belangrijkste overwinteringsgebied in Europa. De Roze pelikanen die op een afstand van 100 kilometer in het Prespa-meer broeden, foerageren in het Kerkini-meer. De Kroeskop pelikaan is wereldwijd een bedreigde vogelsoort met een geschatte populatie van 14.000 exemplaren. Er zijn broedeilanden aangelegd en ook houten platformen op palen. Verstoring door vissers leidde tot weer een afname van broedparen, maar in 2010 werden weer platformen geplaatst en uiteindelijk broeden er nu jaarlijks meer dan honderd Kroeskoppelikanen.

Door de aanvoer van enorme hoeveelheden sediment (zand, grint en klei) afkomstig uit het Bulgaarse achterland en door de rivier afgezet in het stuwmeer is in het mondingsgebied een uitgestrekte ondiepte ontstaan, die begroeid raakte met wilgen- en zeggenvegetaties.

3.2 Waterbuffels

Rond het meer van Kerkini zijn tegenwoordig de meeste waterbuffels in Griekenland, een zuiveldier dat goed is aangepast aan de waterrijke natuurgebieden van Macedonië, Thracië & Thessalië. In de jaren 50 waren er ongeveer 75.000 dieren verspreid over het land, maar in 1992 waren ze teruggebracht tot slechts 600. Vandaag de dag zijn er ongeveer 5000 waterbuffels in heel Griekenland, waarvan 3000 rondom Kerkini.

Buffels, onbekend bij het grote publiek, maar wel bekend bij culinaire liefhebbers staan bekend om de heerlijke smaak & de hoge voedingswaarde van hun vlees, een rijke bron van ijzer, fosfor & vitamine A.

Waterbuffels leven aan het meer, besteden een groot deel van hun dag in de natte weiden en voeden zich met inheemse planten uit de regio, belangrijke elementen voor de kwaliteit van het vlees. De waterbuffels zijn een onderdeel van het vegetatie- en faunabeheer in het National Parc Kerkini Lake en hiermee de dragers van het landschaps- en natuurbehoud.

Aalscholver en Dwergaalscholver

4. Kerkini vrijdag 29 april 2022 reisdag en aankomst

Voor 29 april was het in Noord-Griekenland erg aangenaam met hoge temperaturen, in tegenstelling tot de eerste week dat wij in Kerkini waren, met 's nachts temperaturen van 6 graden. Het is lastig om te duiden of deze temperatuuromslag invloed heeft gehad op onze waarnemingen. Wij constateerden wel dat op bepaalde momenten van de dag het vogelleven rustig was. Rond 16.00 uur zijn wij in Thessaloniki en kunnen wij onze eerste vogelwaarnemingen noteren. Wij zien op het vliegveld foeragerende Roeken, Kauwen en nestelende Roodstuitzwaluwen. Wij worden vervoerd naar het autoverhuurbedrijf en na afhandeling van de huur van een Nissan Casquai vertrekken wij richting Akritochori voor de inkwartiering in Villa Belles hotel. Onderweg noteren wij: Bruine kiekendief, Turkse tortel, Huismus, Gierzwaluw, Bonte kraai, Grauwe gors, Torenavalk, Ekster, Buizerd, Boerenzwaluw, Spreeuw, Slechtvalk, Ooievaar, Bijeneter, Kneu, Geelpootmeeuw, Aalscholver en Dwergaalscholver. Voordat wij in Akritochori arriveerden, hebben wij nog bij de oversteek van de rivier de Strymon enige ogenblikken vogels geobserveerd; veel Aalscholwers, enkele honderden Oeverzwaluwen en Huiszwaluwen, Blauwe reigers, Oeverlopers, Kleine plevieren, Wilde eenden, Witte kwikstaarten, de eerste Bijeneters en veel Nachtegalen in de aangrenzende alluviale bossen. In de rivier zijn meerdere kleine spaarzaam begroeide zandbanken en langs de oevers zijn lokaal wilgen aanwezig. Na onze inkwartiering in Villa Belles hotel hebben wij in Akritochori de avondhap genuttigd. Vanaf het terras en de hotelkamer heb je een brede blik over het meer en zijn de Pelikanen goed waar te nemen. In de omgeving van Villa Belles hotel noteren wij Grauwe klauwieren, Roodkopklauwier, Ringmus, Cirlgors, Nachtegalen, een Sperwer vrouwtjes en later als wij in het donker naar het hotel teruglopen horen wij op meerdere locaties Dwergooruilen, Steenuilen en veel Boomkickers.

Foto 6: zicht op Kerkini meer vanuit de hotelkamer.

De Kuifleeuwerik is in Nederland als broedvogel verdwenen, maar in Noord Griekenland vrij algemeen in en rond de dorpjes.

Foto 7: Kuifleeuwerik

5. Kerkini zaterdag 30 april 2022 – rond het Kerkini meer

Foto 8: overleg over de dagindeling en de te volgen routes.

Afbeelding 3: route zaterdag 30 april 2022.

Tijdens het ontbijt zien wij in de weilandjes bij Villa Belles hotel een foeragerende Hop, Zomertortels en enkele Eksters en voor het vertrek naar de oevers van het meer horen wij veel Nachtegalen, Oosterse Spotvogels en zien wij een Cirlgors en een paartje Roodkopkluwieren. Wij gaan vanmorgen richting Port Mandraki en slaan bij Villa Belles hotel rechtsaf en het eerste onverharde landbouwweggetje linksaf en begeven ons tussen, olijf-, perzik-, bessen-, hazelnoot- en notengaarden. De gaarden zijn omzoomd met struwelen en de bermen zijn interessant vanwege de vele bloeiende planten. Wij noteren veel vogelsoorten (zie tabel), maar ook slangen die wij niet zo gauw op naam kunnen brengen. Zien sporen op het pad van de Goudjakhals die wij later nog zien jagen tussen de Waterbuffels. In bloeiende Pluimessen zien wij veel nectar zuigende Gouden torren en Rouwende gouden torren en vinden wij ook enkele Geelbuikpadden in modderkuilen. Op diverse wilgen zien wij Traliestinkzwammen en er zijn ook meerdere Bosbeekjuffers in de zomen van de struwelen. Op meerdere locaties zien wij Blauwe bremrapen en langs de vele paden overal Mariadistels in bloei. Groene kikkers zijn vrijwel overal aanwezig in het moeras langs het meer. Het is een bijzonder interessant landbouwweggetje dat binnendoor naar Port Mandraki gaat.

Foto 9: Cirlgors.

Foto 10: Rouwende torren.

Foto 11: Lepelaar.

Foto 12, Port Mandraki

Foto 13: Dobbelsteenslang.

Foto 14: Roze pelikanen.

Kroeskoppelikanen: Kerkini meer

Tabel 1: waarnemingen 30 april 2022 – Villa Belles Hotel naar Port Mandraki – gebied nr. 1 Port Mandraki (Harbour)

Grauwe gans	Wilde eend	Kuifeend	Dodaars
Fuut	Aalscholver	Dwergaalscholver	Roze pelikaan
Kwak	Ralreiger	Kleine zilvreiger	Grote zilvreiger
Blauwe reiger	Zwarte ooievaar	Ooievaar	Lepelaar
Zwarte wouw	Zeearend	Buizerd	Torenavalk
Meerkoet	Zwartkopmeeuw	Kokmeeuw	Houtduif
Turkse tortel	Zomertortel	Koekoek	IJsvogel
Bijeneter	Hop	Groene specht	Syrische bonte specht
Kuifleeuwerik	Veldleeuwerik	Boerenzwaluw	Roodstuitzwaluw
Roodborst	Nachtegaal	Merel	Cetti's zanger
Sprinkhaanzanger	Kleine karekiet	Grote karekiet	Oostelijke V spotvogel
Zwartkop	Braamsluiper	Grasmus	Pimpelmees
Koolmees	Wielewaal	Grauwe klauwier	Roodkopklauwier
Gaai	Ekster	Bonte kraai	Spreeuw
Huisemus	Ringmus	Vink	Groenling
Putter	Cirlgors	Grauwe gors	

Na het bezoek aan het interessante landbouwweggetje met veel vogelsoorten hebben wij Port Mandraki bezocht. Het is een grote naam, maar er lagen twee kano's en één rondvaartbootje voor anker. Van hieruit is het ook mogelijk om een vaartocht te maken op het meer voor onder andere observaties van Pelikanen. Aan de oostzijde van Port Mandraki heb je een interessant uitzicht over het oobos met aan de rand van het meer de broedplatformen voor de Kroeskoppelikanen. In het noordoosten van het meer zijn veel eilandjes met Tamarisk begroeiing. Er groeien veel waterplanten zoals Watergentiaan, Waterlelies, Veenwortel, Drijvende watervaren en fonteinkruiden.

Foto 15, Roze pelikanen.

Kleine zilverreiger
Ralreiger
Kwak

Bij de pier van het haventje zien wij enkele Dobbelsteenslangen jagen tussen de waterplanten. Langs het meer in dit gedeelte zijn brede rietkragen waar veel Grote karekieten broeden en waar wij op het meer vele honderden Futen waarnemen. Weer veel vogelsoorten kunnen wij toevoegen aan de lijst van tabel één: Kroeskoppelikanen, Witoog eenden, Purperreiger, Bruine kiekendief, Slangenarend, Waterhoen, Boomvalk, Kokmeeuwen en Visdiefjes. Nachtegalen en Oostelijke Vale spotvogels zijn wel de meest algemene vogelsoorten van de struwelen de zoomgemeenschappen langs deze landbouwweg.

Foto 16: Roze pelikaan - subadult.

Na het bezoek aan Port Mandraki zijn wij naar Koordini gereden om vervolgens de dijk aan de oostzijde van het meer te volgen richting Elodia waar ook een haventje is van waaruit vaartochten op het meer georganiseerd worden. Voordat we de dijk aan de westzijde van het Kerkinimeer bereiken passeren we akkers met Echte kamille, klaprozen en lupines. Veel bermen zijn begroeid met weelderige braamstruwelen. Het is een bijzonder interessante dijk waar veel vogelwaarnemingen verricht kunnen worden, waar we ook veel Smaragdhagedissen hebben gezien en er zijn veel wilde bijen in het talud van de dijk. Op meerdere locaties vindt begrazing plaats met gescheperde kuddes met geiten en schapen. Ook bevindt zich binnendijs een grote waterbuffelfarm met gescheperde kuddes. De bermen van de dijk zijn rijk begroeid met braamstruwelen en langs de watergang langs de dijk groeien wilgen waar wij op veel locaties Buidelmezen hebben waargenomen.

Op de dijk vindt begrazing plaats met paarden en muilezels aan de roep, zoals wij dat in het verleden op onze Waddeneilanden ook kenden.

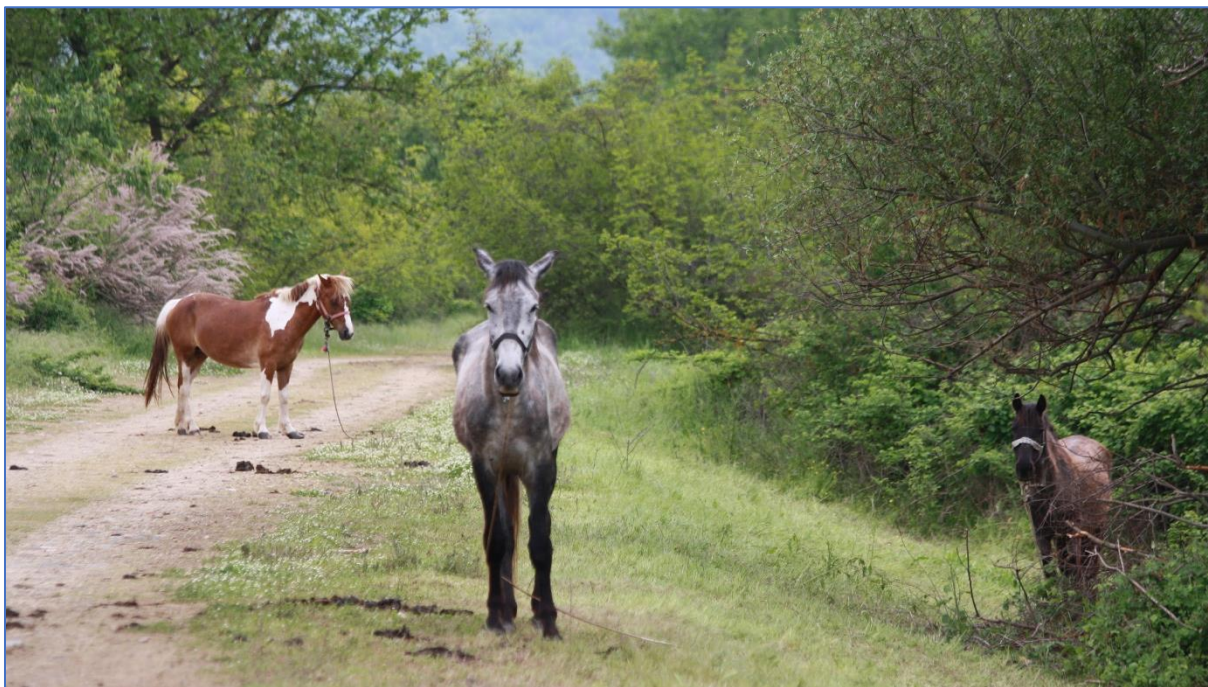

Foto 17: dijkbegrazing met paarden aan de roep.

In het gebied achter de dijk is veel aanplant van populieren, wellicht een houtsoort die in Griekenland veel wordt gebruikt, gelet op veel jonge houtopstanden die recentelijk zijn aangeplant. Wij zien veel vlinders, kevers, sprinkhanen, wilde bijtjes en wantsen die wij niet determineren, aangezien vogels waarnemen wel het hoofddoel is. Enkele soorten die wij noteren: Weverboktor, Vuurlibel, Gewone oeverlibel, Roodbuikje, Hooibeestje, Gele luzernevlinder, blauwtjes spec., Braamsprinkhaan, Gouden tor en krekels spec. Op veel locaties zien wij Groene smaragdhagedissen.

Tabel 2: waarnemingen 30 april 2022 -westdijk Kerkini meer: van Koordini naar Elodia

Paapje	Grauwe klauwier	Grauwe gors	Nachtegaal
Putter	Koekoek	Grote karekiet	Kleine torenvalk
Wielewaal	Veldleeuwerik	Spreeuw	Huismus
Oostelijke Vale spotvogel	Roodkopklauwier	Gekraagde roodstaart	Cetti's zanger
Zomertortel	Gaai	Ekster	Purperreiger
Grote zilverreiger	Waterhoen	Meerkoet	Kwak
Kleine zilverreiger	Kleine aalscholver	Bonte kraai	Grasmus
Koolmees	Boomvalk	Ijsvogel	Braamsluiper
Buidelmees	Groenling	Oeverloper	Cirlgors
Zwarte wouw	Kuifleeuwerik	Hop	Buizerd
Groene specht			

Van het haventje bij Elodia gaan wij in de brug over in zuidwestelijke richting en vervolgens gaan wij nog een eind een onverhard pad in noordelijke richting tot een stuw in een riviertje. Er zijn veel akkers die begroeid zijn met klapprozen en Ooievaars jagen op grote insecten in deze kruidenrijk akkers. Vlak bij de stuw zien wij een Hazelworm in een rommelhoop met huishoudelijk afval. Bij de stuw zelf zien wij Heidekikkers en Groene kikkers spec. In de lisdoddenvegetaties van beweidde graslandjes (zeer extensief) laten Grote karekieten hun indringende zang horen. Bij een grondhoop zien wij de eerste nestholten van Bijeneters. Vervolgens gaan wij weer terug en steken de brug over en gaan langs de zuidoever van het meer. Bij een landtong zien wij de eerste Pontische meeuwen,

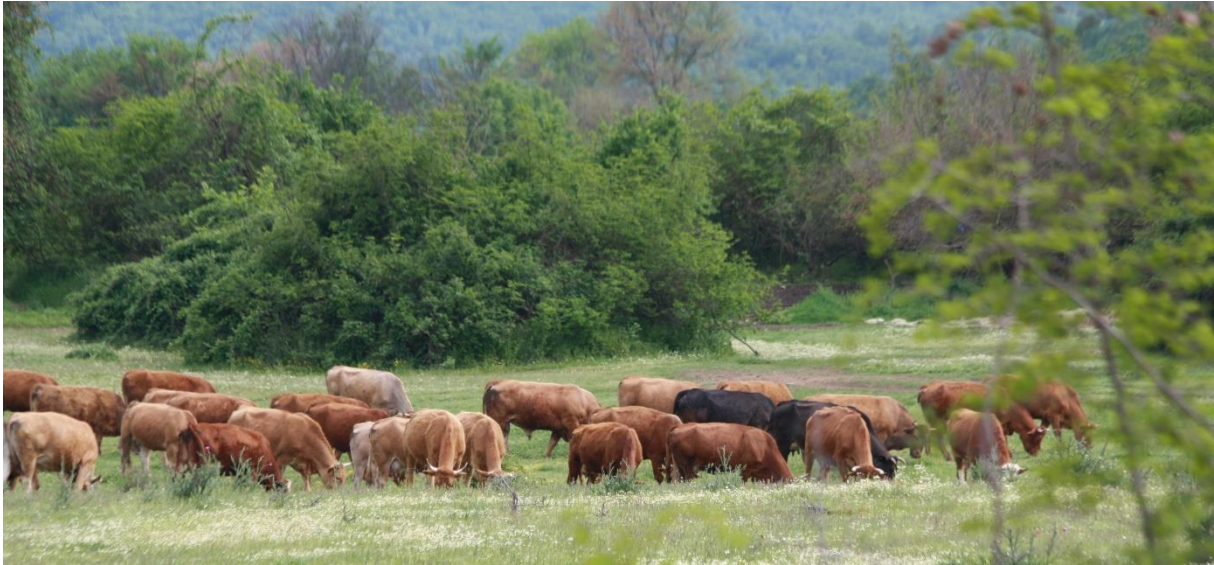

Foto 18: runderbegrazing als onderdeel van het natuurbeheer in het Nationaal Park Kerkin Lake.

foeragerende Kuifleeuweriken, Kleine zilverreigers, 12 Bosruiters, en twee jagende Slangenarenden, enkele Blauwe reigers, Geelgorzen, Vinken en enkele Roodkopklauwieren. We gaan vanaf de verharde weg een onverhard koeienpad in richting het meer en maken een korte wandeling in begraasde koeienweiden met veel braamstruwelen. Dit beweide bramenstruweel is een eldorado voor Boomkickers, Smaragdhagedissen, Groene kikkers en Heidekikkers in verband met een riviertje dat uitmondt in het meer. We zien juveniele Ringslangen en horen op meerdere locaties Zomertortels koeren. Er zijn veel insecten waaronder veel wespen en veldwespen. Langs de oever van het meer jagen enkele Zwarte wouwen. In dit deel van het Kerkin meer wordt niet begraasd met waterbuffels, maar voornamelijk met koeien en geiten, aangezien de landtongen droger zijn dan in het noordelijk gedeelte van het meer. Wij maken nog een stop bij de stuw annex pompstation waar het peil in het meer geregeld kan worden. Tevens is dit stuwwerk ook de inlaat van zoet water voor het achterland waar tuin- en landbouwproducten worden geteeld. Via kanalen, sloten en betonnen goten zijn verdeelsystemen gemaakt voor de watertoevoer naar de akkers.

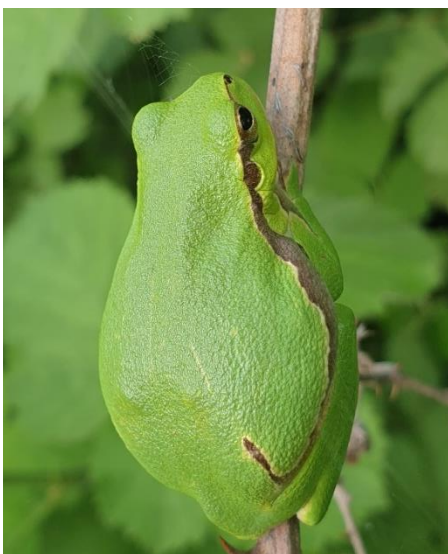

Foto 19 en 20: Boomkickers - oostelijke vorm.

Foto 21: stuw en gemaal voor waterbeheersing en inlaat ten behoeve van land- en tuinbouw.

Terug naar Akritochori zien wij nog jagende Torenvalken en in de kruidenrijke akkers Gele kwikstaarten. Onderweg zien we nog een doodgereden juveniele Das.

S'avonds eten wij in één van de drie restaurants in Akritochori en noteren op de wandeling terug naar Villa Belles hotel twee roepende Steenuilen in het dorp en drie roepende Dwergooruilen. Op de weg vinden wij twee doodgereden Ringslangen. In het reisverslag van Roel Pannekoek (Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe) van hun vogeltrip naar het Kerkini meer in 2018 maakt hij de opmerking dat zij geen Steenuilen hebben waargenomen! Wij hoorden iedere avond meerdere Steenuilen in het dorp en op de route van Akritochori naar Villa Belles hotel.

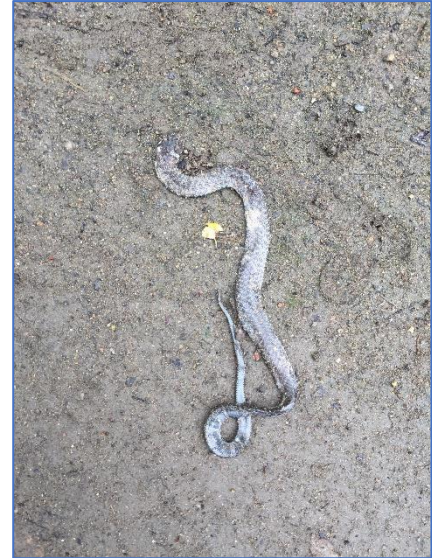
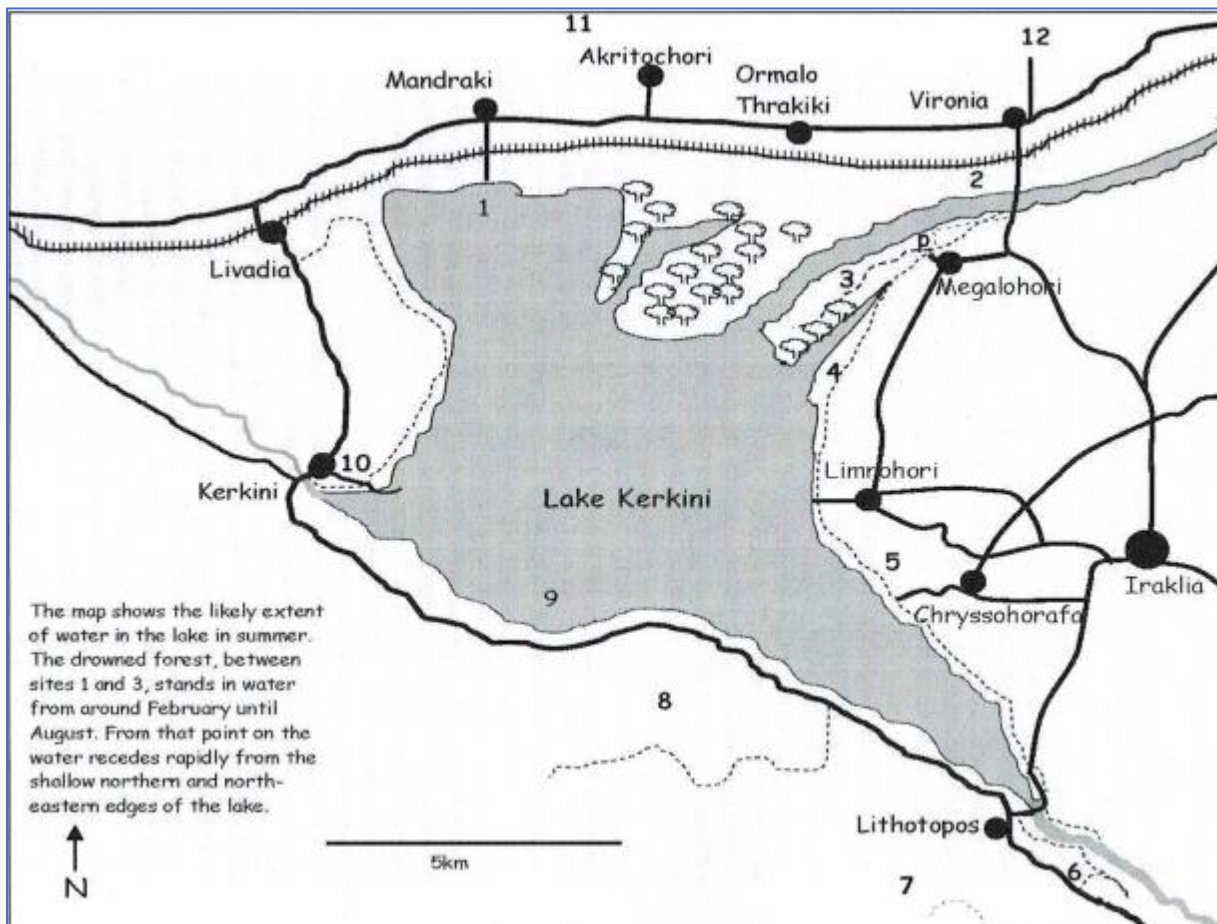

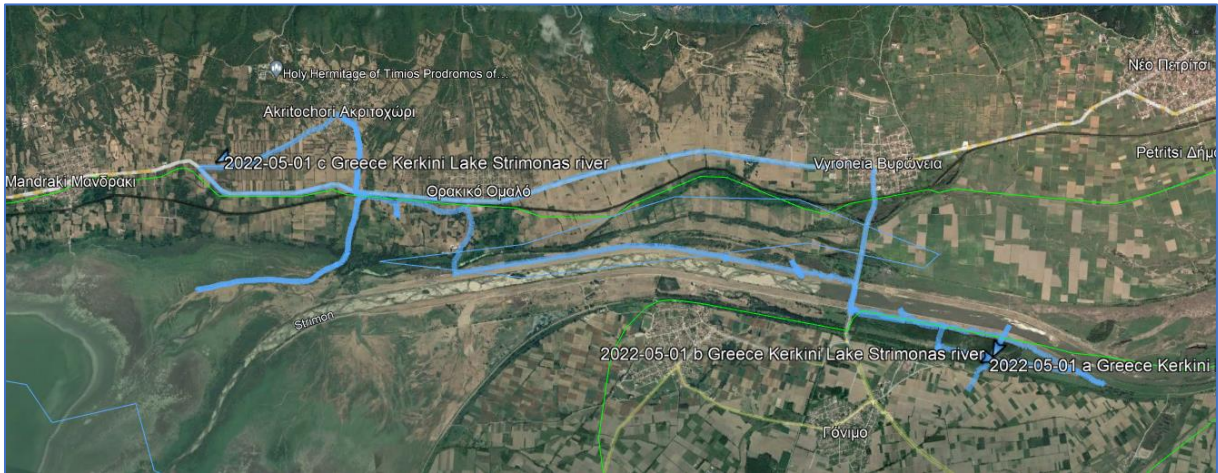
Foto 22: doodgereden Ringslag - veel verkeerslachtoffers.

Afbeelding 4: overzichtskaart met de dorpjes.

6. Vironia Zondag 1 mei 2022- omgeving

Afbeelding 5: route zondag 1 mei 2022.

Wij gaan deze dag na ons ontbijt en onder het genot van de melodieuze klanken van Nachtegalen en Zomertortels en de Hop in de tuin van Villa Belles hotel en Bijeneters op de elektriciteitsdraden van Akritochori naar Vironia. Van Vironia vervolgens in zuidelijke richting de weg oversteken en vervolgens onder de spoorbaan door de tunnel rechtsaf naar gebied nr. twee. (Birdwatching in Northern Greece – Steve Mills – 2011). Gebied nr. twee is een N 2000 wetland dat wordt begraasd door vele honderden waterbuffels. Het gebied is vrij toegankelijk en je kunt kilometers in westelijke richting het gebied verkennen. Dat hebben wij ook gedaan; grotendeels wandelend en de auto weer “ophalend”. Het is een bijzonder gebied met veel waterpartijen, struwelen, rietstroken die niet worden begraasd en aan de oostzijde interessante boscomplexen met diverse loofhoutsoorten. Vanaf de onverharde langs de spoorbaan kom je in een weelderige begroeiing met veel loofhoutsoorten, bij diverse interessante erfjes met opstallen voor waterbuffels. Wij hebben een lijstje genoteerd van de houtopstanden voordat wij de natte vlakten bezochten waar de waterbuffels gehoed worden: bloeiende Acacia's met een decor van zoemende Honingbijen, Iep spec., Pluimes, Braam spec, Cornus spec, Populier spec, Okkernoot spec., Vlier, Olijf, Hop, Vogelkers, Wilgen spec., Es, Hazelaar, Sleedoorn, Plataan spec., Zwarte els en in de kruidlaag: Grootbloemuur, Kaardenbol, Trosvrik, Toortsen spec., Witte klaver, Wolfsmelk spec, Kamille spec, Mariadistel, Grote brandnetel, Klaproos, Adelaarsvaren, Lidsteng, Vergeetnietje spec., Robertskruid, Een niet volledige beschrijving van een interessante vegetatie die duidt op een lepen Essen bosvegetatie. In onze route naar de begraasde vlakte noteren wij achtereenvolgens de volgende vogelsoorten: Kleine karekiet, Wielwaal, Maskerklauwier, Oostelijke vale spotvogel, Baardgrasmus, Griekse spotvogel, Pimpelmees, Merel en Braamsluiper. Op de moerasachtige vlakte grazen onder begeleiding van de herders meerdere kuddes van vele honderden waterbuffels. De kuddes worden gescheiden van elkaar gehoed. Wij blijven tot en met de lunch in dit deel van de uitstroom van de Strymon en genieten van de vele vogelsoorten die wij observeren. Nieuwe soorten die wij noteren zijn Lepelaar, Zwarte ooievaar en Zwartkopmeeuw. Ook zien wij twee Goudjakhalzen die langs de rietkraag op jacht zijn. In het brede schiereiland in de uitloop van de Strymon bevindt zich een tamarisk- en wilgenbos met enkele duizenden Aalscholver nesten. Dit schiereiland is natter dan het oostelijk gedeelte en hier zien wij onder andere jagende Witwangsterns, Zomertalingen, Pijlstaarten, Groenpootruiters, Krombekstrandlopers en ook drie Roodpootvalken (twee vrouwtjes en een man). Terwijl wij door de telescopen naar de steltlopers kijken wordt een Zwarte ooievaar opgeschrikt door een Goudjakhal.

In de vele plasjes zien wij Groene kikkers en in enkele geulen zijn Europese moerasschildpadden.

Aalscholverkolonie
in Kerkini en
Dwergaalscholver
en Witwangstern

Goudjakhals

Vandaag zagen wij de eerste Goudjakhalzen en gedurende onze veertiendaagse vogeltrip hebben wij er meerdere gezien, zowel dood als verkeersslachtoffer en jagende ex. Het blijkt dat er relatief veel verkeersslachtoffers zijn. Wij constateerden dat de Goudjakhalzen in de moerasgebieden overdag op zoek waren naar prooi en dus goed zijn te observeren. Interessant is dat in Nederland inmiddels vijf gevalideerde waarnemingen sinds 2016 zijn vastgesteld. Of de Goudjakhals zich permanent heeft gevestigd in Nederland is niet bekend. We weten inmiddels dat de Goudjakhals zich heeft verspreid vanuit Azië en Oost-Europa over Noordwest-Europa. Zowel in Duitsland, Italië, Oostenrijk en Slovenië zijn roedels van de Goudjakhals geïdentificeerd. Maar ook in België, Denemarken, Estland en Zweden zijn ex. waargenomen. Het is een nieuwkomer die op grond van de Europese Habitatrictlijn bescherming geniet in Europa.

Tabel 3: waarnemingen zondag 1 mei 2022 - gebied nr. 2 – Vironia tracks ('s morgens)

Nachtegaal	Zomertortel	Bijeneter	Boerenzwaluw
Hop	Wielewaal	Maskerklauwier	Oostelijke vale spotvogel
Baardgrasmus	Griekse spotvogel	Pimpelmees	Merel
Lepelaar	Cetti 's zanger	Turkse tortel	Braamsluiper
Wilde eend	Aalscholver	Houtduif	Ooievaar
Grote zilverreiger	Huismus	Roze pelikaan	Blauwe reiger
Bonte kraai	Grote karekiet	Oeverzwaluw	Koekoek
Kleine zilverreiger	Ralreiger	Buizerd	Grauwe gors
Zwarte specht	Torenvalk	Paap	Zwarte ooievaar
Bosruiter	Pontische meeuw	Kokmeeuw	Zwartkopmeeuw
Witwangstern	Bruine kiekendief	Pijlstaart	Zomertaling
Kneu	Groenpootruiter	Ekster	Ringmus
Krombekstrandloper	Roodpootvalk	Kuifleeuwerik	Grauwe vliegenvanger
Koolmees	Zwarte kraai		

Na deze vogelrijke morgen lunchen wij aan de zuidzijde van Vironia bij enkele bloemrijke rogge akkers en enkele akkers die braak liggen, getuige de enorme planten- en insectenrijkdom. We hebben een aantal plantensoorten genoteerd: Klaproos (zeer talrijk), Echte kamille, Schijnkamille, Vlas, Spiegelklokje, Oosterse morgenster, Trosvrik, Akkerviooltje, Malva spec., Vlasleeuwebek, Mariadistel, Oosterse pijpbloem, IJle dravik, Kaasjeskruid, Reuzenpaardenstaart. Het geeft wel een indicatie van bloemrijke akkers. We zien er veel wilde bijen, waarvan de soorten niet kunnen herkennen, er zijn veel Sabelsprinkhanen, Kleine parelmoervlinders, Pijpbloemvlinders, Dikkopjes spec. en Oranjetipjes. We horen hier Grasmussen, veel Nachtegalen en er roept ook een Dwergooruil. Het is één van de voorbeelden van kruidenrijke akkers en braakliggende akkers die wij gedurende onze vogeltrip zijn tegengekomen.

Foto 23 en 24: Ooievaar in bloemrijk grasland en extensief akkerbeheer met Klaproos.

Vervolgens gaan wij naar de noordelijke dijk langs de Strymon ten zuiden van Vironia. We zien weer een scala aan vogelsoorten die hier op insecten jagen. De aanwezigheid van Bijeneters is imposant; we hebben het idee dat de Bijeneters vooral jagen op mieren die zeer talrijk zijn in het talud van de zandige substraten van de dijk langs de Strymon. Naarmate wij ons verplaatsen in oostelijke richting

langs de dijk zien wij steeds meer Bijeneters die hopen graven en ook Bijeneters die al hopen in het dijktaalud hebben bezet. Terwijl wij over het dijktaalud lopen, vliegen er regelmatig Bijeneters uit de hopen. Aan het eind van deze middag schatten wij de aanwezigheid van Bijeneters op vele honderden. Het zijn bijzondere waarnemingen van Bijeneters die de hopen in- en uit schieten.

Foto 25 en 26: nestholten van Bijeneter in dijk langs de Stryman in Vironia.

De dijken zijn spaarzaam begroeid en bestaan grotendeels uit vegetaties met Witte- en Kleine klaver, Gestreepte klaver, Muizenootje en lokaal Kruisdistel en Slanke mantelanjers. Er is een spaarzame opslag van Wilg spec. en Eénstijlige meidoorn. De dijktaaluds worden extensief begraasd met waterbuffels en geiten. Aan de noordzijde van de dijk bevindt zich een watergang met

wilgenstruwelen en opgaande wilgen en iepen. Aan de binnenzijde van de dijk zijn fraaie begroeiingen van iepen, oude wilgen, meidoorns en veel kleine poelen. Opvallende waarneming is een Grote bonte specht die wij in de omgeving van Kerkini vrijwel niet hebben waargenomen. Wij nemen de tijd voor de observatie van een Grijskopspecht die insecten zoekt in een kwijnende wilg. We horen op meerdere locaties in de binnendijks gelegen watergang IJsvogels en Waterhoentjes, maar ook Buidelmezen laten zich regelmatig horen. Na de observatie tijd voor de Grijskopspecht gaan we een Kleine klapekster observeren die jachtvluchten maakt vanuit enkele oude wilgen. We zien hier ook vluchten Zomertortels; in Nederland een spaarzame zomervogel die steeds zeldzamer wordt, maar in Griekenland nog talrijk is. Wij kunnen vluchten Zomertortels ons niet meer voorstellen in Nederland! Maar ook zijn hier Wielewalen, Groene spechten, Hoppen en er jaagt een Boomvalk op libellen. Op een gedeelte van de dijk bevinden zich elektriciteitspalen waar nestkasten zijn bevestigd voor Scharrelaars. Hier zien we onze eerste Scharrelaars die hier vermoedelijk ook broeden. Na het bezoek aan de dijktaluds steken wij de rivier over en zien we dat een kudde geiten met herder huiswaarts naar de stal gaat. Wij brengen een bezoek aan een groot populierenbos waar ook begrazing met runderen en geiten plaatsvindt. Wij rijden over de dijk en gaan door het populierenbos terug en zien rond zeven uur een Wespendif (mannetje) in een meidoornstruik. Ook zien we hier Sperwers en horen op meerdere locaties Wielewalen in het Populierenbos.

Foto 27: Wespendif

S 'avonds wandelen we naar Akritochori voor de avondhap en noteren tijdens de wandeling terug in het duister twee roepende Steenuilen in het dorp en buiten het dorp twee roepende Dwergooruilen en in de directe omgeving van Villa Belles hotel een roepende Bosuil en Ransuil met het kenmerkende jachtgeluid dat lijkt op de roep van een Meerkoet.

Tabel 4: waarnemingen zondag 1 mei 2022 - na de middag – Vironia oost- dijk Strymon

Bijeneter	Kuifleeuwerik	Ekster	Huismus
Oeverzwaluw	Koekoek	Boerenzwaluw	IJsvogel
Wielewaal	Putter	Rotsduif	Grote bonte specht
Blauwe reiger	Nachtegaal	Grauwe gans	O. vale spotvogel
Aalscholver	Bonte kraai	Zomertortel	Spreeuw
Pontische meeuw	Grote karekiet	Grauwe vliegenvanger	Ringmus
Hop	Oeverloper	Grijskopspecht	Cetti 's zanger
Waterhoen	Kleine klapekster	Boomvalk	Scharrelaar
Buizerd	Groene specht	Buidelmees	Torenvalk

Foto 28: Wespendief (mannetje) in het populierenbos bij de Strymon.

Tabel 5: waarnemingen zondag 1 mei 2022 - na de middag - Populierenbos

Scharrelaar	Wielewaal	Vink	Hop
Bonte kraai	Ekster	Nachtegaal	Wespendief
Sperwer	Spreeuw	Bijeneter	

Foto 29 en 30: Scharrelaar en Bijeneters op de dijk langs de Stryman in de omgeving van Vironia.

7. Kerkini gebergte maandag 2 mei 2022

: Afbeelding 5: route maandag 2 mei 2022.

Deze dag hebben wij besloten om het Kerkini gebergte te bezoeken; uitlopers van de zuidelijke Rhodopen. Na het ontbijt gaan wij via Mandraki richting het noorden het gebergte in. In Mandraki doen we inkopen voor de lunch en ter hoogte van het kruidenierswinkeltje is een bezet ooievaarsnest met de onafscheidelijke Spaanse mussen die in het ooievaarsnest hun nesten bouwen. Huismussen, Huiszwaluwen en Turkse tortels zijn in Mandraki talrijke broedvogels. Aan de rand van het dorp zien wij nog Witte kwikstaarten, Hoppen en Grauwe gorzen en vervolgens volgen de vogelsoorten van het bos. Het bos is zeer gevarieerd en bestaat uit een opstand van Zomereiken, Wintereiken, Hongaarse eiken en Haagbeuken, Christusdoorn, Pluimes, Oosterse plataan en ook enkele soorten Lindes. Veel hellingen tot 600 meter hoogte zijn begroeid met voornamelijk eikenbos met een hoogte variërend van 10 tot 15 meter; het betreft een opstand van Hongaarse eiken, Zomereiken, Wintereiken, Donzige eiken, Turkse eiken en Lindes. Dit lage bos heeft een lange geschiedenis want in enkele decennia geleden werden deze bossen vooral gebruikt als voedselbron voor de begrazing met vooral geiten. De lage hellingen waren zeer gevarieerd in structuur vanwege

de intensieve begrazing. Een open landschap met opslag van veel soorten loofbomen. Naarmate de beweiding afnam is nu een meer gesloten bossysteem ontstaan. Ook is in het verleden veel meer hout gekapt als gebruik voor brandstof. Wellicht dat ook lokale branden ertoe hebben bijgedragen dat er veel bossen in de lage hellingen niet veel hoger zijn dan 20 meter. In de berm zien wij veel Graslelie, Bleke morgenster, Gulden sleutelbloem, Gulden boterbloem, Harlekijnorchis, Wit bosvogeltje en ook Wolzwever, Argusvlinder, Atalanta en de Grote nachtpauwoog. Als wij de auto achterlaten, omdat we te voet verder moeten, zien we op het pad verse sporen van een beer. Niet veel later komen twee houthakkers met een 4x4 uit het bos en waarschuwen ons: **“Be careful for the bear”**.

:Foto 31: spoor van een beer in het Kerkini gebergte.

Zij hebben die morgen tijdens het kappen van bomen een beer gezien. Naarmate wij hoger in het gebergte komen verandert de bossamenstelling en neemt de Linde toe met onder begroeiing van Hazelaar. Nog hoger komen we in het beukenbos met weinig andere boomsoorten en horen hier onze eerste Bergfluit. We bereiken één van de toppen en hebben een magnifiek uitzicht; het ruikt er sterk naar tijm die volop bloeit en er groeien veel Bosaardbeitjes. Hier groeien veel kruiden en als boomsoorten Jeneverbes en Groveden. We zien bloeiende Wilde bostulpen spec., die we niet op naam kunnen brengen. Rond half twee zien we enige trek over één van de bergkammen: twee Grauwe kiekendieven, een vrouwtje Blauwe kiekendief en twee Sperwers. Hier zingt ook één van de weinige Bonte vliegenvangers die we tijdens onze vogeltrip zullen horen. Op meerdere locaties zien we Oostelijke smaragdhagedissen en bij een verlaten erf rommelt Guus in blikken platen en onder één van de platen zien we een Hazelworm. De top van deze bergkam is 1275 meter. De hoogste top is 2031 meter. Tijdens de wandeling terug stoppen we bij een waterbak en vinden onder dood hout en in de bak larven van de Vuursalamander.

Foto 32: Hazelworm op een voormalig erf.

Bij een verlaten theehuisje en speelplaats staat een eeuwenoude plataan en hier jaagt een Balkansperwer.

Tabel 6: waarnemingen maandag 2 mei 2022 – Kerkini gebergte – Mandraki noord

Witte kwikstaart	Nachtegaal	Koolmees	Grauwe gors
Hop	Zomertortel	Merel	Staartmees
Raaf	Roodborst	Zwarte ooievaar	Pimpelmees
Vink	Tjiftjaf	Fluiter	Koekoek
Houtduif	Zwartkop	Boomkruiper	Winterkoning
Groene specht	Bergfluiter	Bonte vliegenvanger	Zwarte specht
Braamsluiper	Glanskop	Grote bonte specht	Balkansperwer
Grauwe kiekedief	Blauwe kiekendief		

Van maandag 2 mei naar 3 mei is een bijzondere nacht; in de avond als wij terugwandelen uit Akritochori regent het en de volgende morgen zijn de bergtoppen van het Kerkini gebergte bedekt met sneeuw.

8. Kerkini oost dinsdag 3 mei 2022

Afbeelding 6: route dinsdag 3 mei 2022.

Deze morgen is het bewolkt en vrij fris voor de tijd van het jaar. Onder de luifels van Villa Belles hotel zijn Huiszwaluwen en Boerenzwaluwen bezig met de bouw van nesten. Gerrit Jan is weer vroeg opgestaan en heeft Port Mandraki en omgeving bezocht en heeft daar enkele Koereigers waargenomen.

Foto 33: Koereiger

Na het ontbijt zien wij in de omgeving van Villa Belles hotel Kuifleeuwerik, Turkse tortel, Huismus, Grauwe gors, Grauwe klauwier, Ekster, Bonte kraai en Ooievaar. Rond 9.30 uur zijn we in Vironia en steken de Strymon over en gaan rechtsaf in westelijke richting de dijk op. We zien een klein groepje Kroeskop pelikanen en ook veel Roze pelikanen op een zandbank en vele honderden Aalscholver die hier rusten. Op diverse locaties zijn waterbuffels farms van waaruit de waterbuffels de landerijen begrazen. Aan de overzijde van de Strymon zien wij een grote kolonie van ongeveer 500 Oeverzwaluwen en ook nesten van Bijeneters in een grote zandwand. We zijn op één van de schiereilanden van Strymon en zien weer erg veel vogels. Aan de overzijde van de Strymon zien wij enkele Hoppen en vervolgens twee baltsende Zeearenden. Er foerageren in een moerassig gedeelte vele tientallen Ooievaars en vele tientallen Bosruiters en enkele Watersnippen we zien ook weer een Goudjakhals.

Tabel 7: waarnemingen 3 mei 2022 omgeving Strymon

Kroeskoppelikaan 3	Aalscholver 350	Bonte kraai	Blauwe reiger
Nachtgaal	Boerenzwaluw	Oeverzwaluw	Spreeuw
Bijeneter	Houtduif	Ooievaar	Turkse tortel
Huisumus	O. vale spotvogel	Grauwe gans	Ekster
Hop	Grote zilverreiger	Buizerd	Grijskopspecht
Torenvalk	Ralreiger	Kuifleeuwerik	Boomvalk
Roze pelikaan	Kleine zilverreiger	Pontische meeuw	Gele kwikstaart
Ralreiger	Grauwe gors	Veldleeuwerik	Grote zilverreiger
Oeverloper	Wielewaal	Wilde eend	Kleine plevier
Witgat	Zomertortel	Tureluur	Zwarte wouw
Bruine kiekendief	Cetti 's zanger	Staartmees	Grauwe klauwier
Lepelaar	Zeearend	Schreeuwarend	Zwartkopgors
Balkansperwer	Vink	Kwak	Zwarte ooievaar
Meerkoet	Visdief	Watersnip	

Na het bezoek aan dit gedeelte van de delta van de Strymon gaan we terug en op de dijk zien we een Duinpieper op een zandhoop en er ligt een doodgereden Ringslang op het pad. Bij één van de vele waterbuffel farms zien we Rotsduiven? Vervolgens steken we de rivier over en gaan in westelijke richting. Binnendijks is een landbouwgebied met veel tuinbouw en de teelt van mais.

We zien hier veel Balkan- gele kwikstaarten, een Grijskopspecht, Hoppen, Bijeneters, Eksters, Buizerds, Zwartkopgorzen, Kuifleeuweriken en horen Nachtegalen. In een struweel langs de weg is in een dode boom een Syrische specht. Wij verlaten het landbouwgebied en gaan via de dijk naar een grote waterplas met riet omzoomd en veel drijvende waterplanten tussen de Strymon en de dijk. Deze locatie is een eldorado voor Grote karekieten omdat er veel goed ontwikkeld waterriet is waar Grote karekieten hun nesten in kunnen bouwen. Wij zien hier ook onze enige Woudaap. Er zijn opvallend veel Waterhoentjes; wij tellen 24 ex. In het riet zien wij op meerdere plaatsen broedende Purperreigers. Beverratten zijn hier goed vertegenwoordigd en wij zien meerdere ex, die zich tegoed doen aan waterplanten. Groene kikkers laten zich niet onbetaamd en op meerdere locaties zien wij Moerasschildpadden. Bij deze fraaie en interessante vogelrijke plas ontmoeten wij een Nederlandse reisgroep die onder leiding van Gerben Mensink van de organisatie Birding Breaks ook Noord-Griekeland bezoekt. Wij wisselen informatie uit en vervolgens gaan we weer vogels observeren.

Tabel 8: waarnemingen 3 mei 2022 – waterplas ten westen van Megalochori

Afbeelding 7: zoetwaterplas ten westen van Megalochori met veel vogel waarnemingen

Meerkoet	Waterhoen 24	Woudaap 1	Oeverzwaluw
Grote karekiet	Koekoek	Fuut	Aalscholver
Dodaars 2 pr	Waterral	Knobbelzwaan 1 pr	Roerdomp
Ralreiger 10	Rietzanger	Buidelmees	IJsvogel
Zomertaling 2 man	Cetti 's zanger	Purperreiger	Witoog eend
Tafeleend man	Bruine kiekendief vr	Lepelaar	

Wij vervolgen onze route richting zuidwesten over de dijk en hebben een geweldige blik over een deel van de zuidelijke Strymon delta. Aan de binnenkant van de dijk loopt een watergang met struwelen. Op de onverharde dijk vinden wij weer doodgereden juveniele Ringslangen.

Zwarte ooievaar, Purperreiger op nest, Grote karekiet en Witoegeend.

De delta is plas dras en we zien veel steltlopers; met name veel Bosruiters op doortrek. Wij genieten nog van enkele herders die een kudde van vele honderden waterbuffels in het westelijke deel van de delta hebben opgehaald en nu dirigeren naar het begrazingsgebied in het middengedeelte. Enkele honderden meters ten zuiden van de plas waar wij in het begin van de middag vogels hebben geobserveerd steken de waterbuffels al zwemmend en wadend een kreek over. Het is een imposant gezicht om al die waterbuffels door de kreek te zien “bewegen”.

Foto 34 en 35: begrazing door Waterbuffels als onderdeel van het natuurbeheer in het Nationaal park Kerkin Lake.

Tabel 9: waarnemingen 3 mei 2022 – zuidelijk deel Strymon delta

Grote zilverreiger	Ekster	Ralreiger	Cetti 's zanger
Koekoek	Ijsvogel	Spreeuw	Ooievaar
Grote karekiet	Huismus	Torenavalk	Wielewaal
Nachtegaal	Kleine zilverreiger	Zwarte ooievaar	Kokmeeuw
Pontische meeuw	Slobeend 2 man en 1 pr	Steltkluut 8	Zwarte ibis 6
Kievit 4	Bonte kraai	Pijlstaart	Wilde eend
Blauwe reiger	Lepelaar	Zwartkopmeeuw	Krombekstrandloper
Bosruiter (vele tientallen)	Krakeend	Balkansperwer	Visarend 1
Knobbelzwaan	Koekoek		

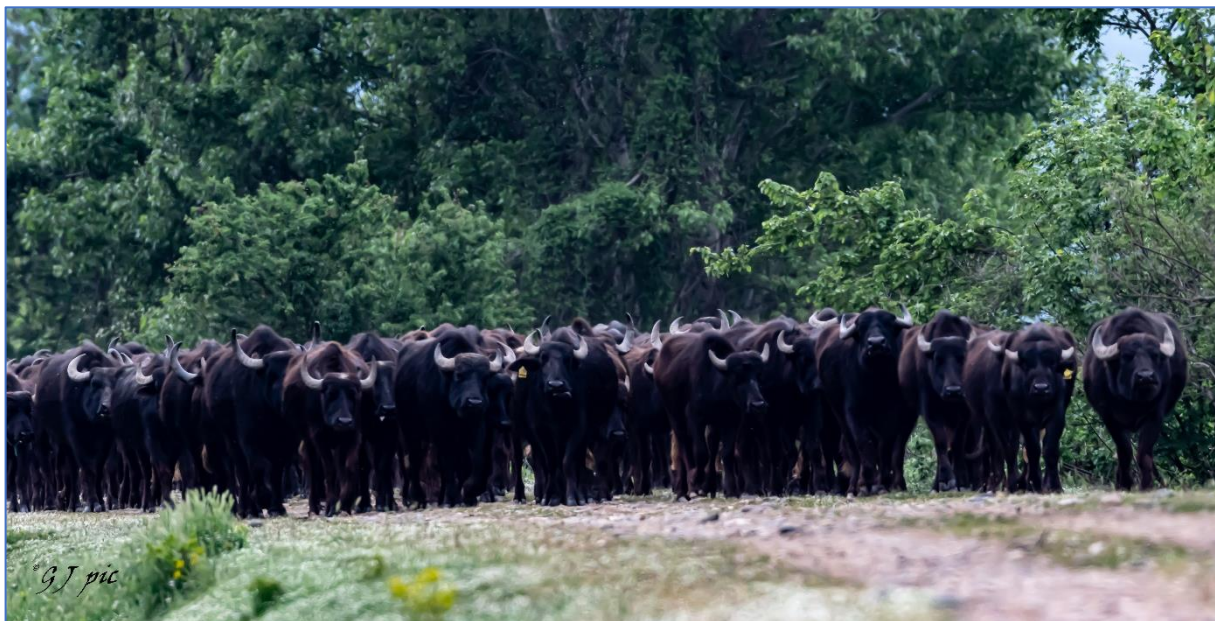

Foto 36: Waterbuffels op de zuidelijke dijk van het Nationaal park Kerkin Lake.

Na het bezoek aan dit deel van de Strymon delta moeten wij weer terug want de dijk is vanwege onderhoud aan de weg afgesloten. Wij gaan richting Vironia waar aan de noordwestzijde een groeve is waar Blauwe rotslijsters en Rotszwaluwen verwacht worden. Rond kwart over zes zijn wij na enig zoeken bij de niet meer in gebruik zijnde groeve en zien twee mannetjes Blauwe rotslijsters en meerdere Rotszwaluwen bij hun nesten. Er jaagt ook een Slechtvalk en op de rotsen foerageert een Oostelijke blonde tapuit. Er roepen enkele Raven en ook Gaai, Koekoek, Nachtegaal, Vink, Koolmees, Oostelijke vale spotvogel en Merel noteren we in ons onafscheidelijke veldboekje. 'S avonds hebben wij voor dat wij naar Akritochori gaan voor de avondhap overleg met de gastvrouw van Villa Belles hotel voor een onderkomen de komende dagen. Wij wilden naar Melnik in Bulgarije, maar het verhuurbedrijf waar wij onze auto hadden gehuurd stond niet toe dat wij de grens van Griekenland over gingen. Dit betekende naar een ander gebied: na de zeer bereidwillige hulp van de gastvrouw van Villa Belles hotel vonden wij onderdak in pension Kokkimelon in Toxotes. Kokkimelon is bij natuurliefhebbers een bekend pension in Toxotes.

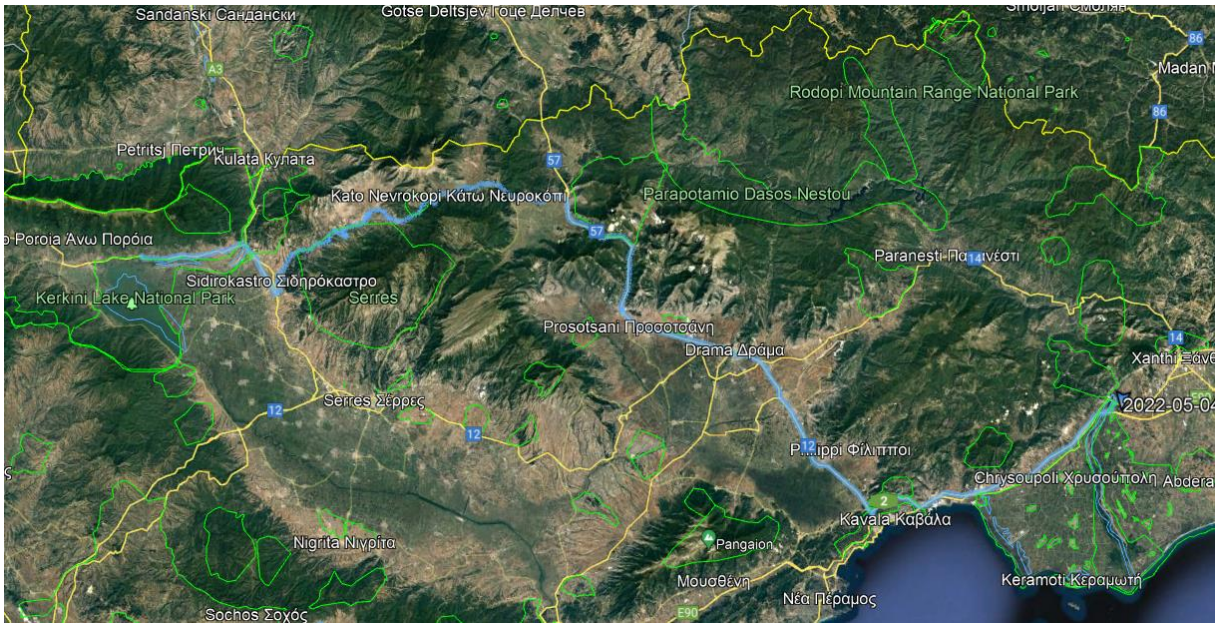

Maskerklauwier
Roodkopklauwier
Grauwe klauwier

9. Sidirokastro en Toxotes woensdag 4 mei 2022 – reisdag

Afbeelding 8: route woensdag 4 mei 2022.

Na het ontbijt in Villa Belles hotel nemen wij afscheid van dit toch wel bijzondere vogelrijke gebied en gaan op weg richting de Nestos delta; onze tweede bestemming van deze vogeltrip. De eerste locatie waar wij vogels willen observeren is Sidirokastro. In deze stad is informatie bekend over het broeden van Rotsklevers. Wij parkeren de auto bij een watergang die door de stad loopt in de omgeving van een rotswand waar wij wel twee oude nesten zien van de Rotsklevers, maar geen Rotsklevers zelf zien. Bij de watergang foerageren enkele Grote gele kwikstaarten, en verder zien wij Vink, Huiszwaluw, Groenling, Merel, Boerenzwaluw, Koolmees, Witte kwikstaart, een mannetje Balkansperwer en een Dwergarend en ook nog een Blauwe rotslijster.

Interessant is de waarneming van een Egyptische treksprinkhaan en in de berm bij de watergang en een aantal Oranjetipjes en Atalanta' s. Daarna vertrekken wij naar Toxotyes en stoppen onderweg diverse malen voor waarnemingen. Wanneer wij bij een ruig weilandje de lunch gebruiken doen wij weer interessante waarnemingen. We horen Wielewalen, Nachtegalen en de onafscheidelijke Oostelijke vale spotvogels, maar ook Geelgors, Putter,

Foto 37: Oostelijke pijpbloemvlinder.

Grauwe gors, Hop, Kneu, Paap, Zwartkop, Roodkopklauwier, Slangenarend en Dwergarend en ook een nieuwe soort de Zwarte mees. Op het veldje waar we picknicken steekt een Europese landschildpad de weg over; dit ex. hebben we maar weer in het veldje gezet. In het veldje bloeien K uifhyacinthen en er vliegt een Koningspage en er zijn Roodvleugelsprinkhanen. Er vliegen blauwtjes en we zien een rups van de Kleine beer. Net voordat we opbreken om verder te gaan zien we nog twee Slangenarenden met de typisch afhangende poten. Je kunt geen betere picknick plek voorstellen! Onderweg zien we twee Balkansperwers en een dode Das langs de weg en ook een dode Egel.

Foto 38: oud nest van Rotsklever in Sidikastro.

Foto 39: "doorwaadbare beek" op weg naar Toxotes. Geen aanbevolen route!

Foto 40: Zwartkoppors zingend - sinds 9 mei arriverend uit overwinteringsgebieden.

Griekse landschildpad
Moorse landschildpad
Europese moerasschildpad

Rond 18.00 uur zijn we in Toxotes en na enig zoeken vinden we pension Kokkimelon. Het is meer dan een pension. Het complex bestaat uit meerdere gebouwen en in het hoofdgebouw zijn meerdere kamers voor overnachting ter beschikking met een centrale keuken, eetgelegenheid voor het ontbijt en een woonkamer voor gezamenlijk gebruik. Kortom een geweldige locatie als uitvalsbasis

Foto 41en 42: Pension Kokkimelon in Toxotes.

voor excursies. De gastvrouw is zeer vriendelijk en het ontbijt is iedere morgen met één woord fantastisch. Ook hier horen wij Nachtegalen, Oostelijke valse spotvogels, Bijeneters, Hoppen en zien Vinken, Boerenzwaluwen, en Huiszwaluwen. Wij gebruiken de avondhap in Toxotes in een cafetarie-achtig restaurantje. En 's avonds voordat wij ons te ruste begeven horen wij een Nachtzwaluw roepen.

10. Nestos kloof en Porto Lagos donderdag 5 mei 2022

Tussen Kavala en Alexandroupoli ligt een uitgestrekte rivierlakte (Tracian Plain) tussen de Middellandse zee en het Rhodopes gebergte. In deze rivierlakte stromen veel kleine rivieren die in de loop der eeuwen gezorgd hebben voor vruchtbaar land wat hoofdzakelijk wordt benut voor de verbouw van landbouwproducten en de teelt van katoen. Interessante gebieden zijn de Nestos kloof, de bossen langs de oevers in de delta van de Nestos en meerdere brakwater lagunes en meren in de omgeving van Porto Lagos. Van de vier bezochte gebieden is in the Tracian Plain het meeste vloedbos opgeruimd en zijn veel wetlands drooggelegd ten behoeve van intensieve landbouwproductie. De begrazing met gehoede kuddes is in dit deel van Noord-Griekenland drastisch afgenomen. Niettemin zijn er meerdere locaties die de moeite waard zijn om vogels te observeren. Evenals de overige gebieden die wij bezochten is ook dit gebied (nog) niet “overwoekerd” door toeristische infrastructuur.

Foto 43: De Nestos in Toxotes.

Wij gaan deze morgen naar de Nestos kloof. Het is een bekende locatie die ook via Trip Advisor wordt aanbevolen om te bezoeken. In de Cross Bill guide – Eastern Rhodopes wordt de Nestos kloof besproken (Route 11: The Nestos Gorge). Van pension Kokkymelon gaan wij naar de centrale parkeerplaats waarvan een voettocht gemaakt kan worden in de kloof. Vanaf het pad dat langs de kloof is aangelegd heb je een magnifiek uitzicht over de rivier Nestos die meandert door het gebergte. De totale wandeling die je kunt volgen is 16 kilometer. Wij hebben ongeveer de helft gevolgd, omdat het eerste gedeelte van deze wandeling ook het meest interessant is. Onderweg naar de kloof bij de spoorlijn noteren wij: Geelpootmeeuw, Turkse tortel, Nachtegaal, Oostelijke Vale Spotvogel, Huismus, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Houtduif en Wielewaal.

Tijdens de wandeling in de Nestos kloof zien wij enkele nieuwe vogelsoorten: Vale gierzwaluw en Alpengierzwaluw en ook Orpheusgrasmussen. Wij hebben tijdens de lunch goed geluisterd naar een Grijze gors die zong, maar hebben geen mannetje in het wilgenstruweel kunnen ontdekken. Vooral de vegetatie is zeer boeiend: het is meer een greep uit het veldboekje: Aardbeienboom, Goudenregen in ons land tuinstruiken, maar hier inheems. Hommelorchis, Dwergiris, overal

bloeiende Tijm, Lavendel, Cistus spec., Pijpbloem en Klavervreter. Ook zagen wij een Adder spec.? wegglijpen in de vegetatie. Vlinders alleen B ont zandoogje genoteerd.

Foto 44: De Nestos kloof.

Tabel 10: waarnemingen 5 mei 2022 – Nestos kloof

Vale gierzwaluw	Pimpelmees	Koolmees	Ijsvogel
Alpengierzwaluw	Orpheus grasmus	Merel	Raaf
Grauwe vliegenvanger	Roodkopklauwier	Oosterse blonde tapuit	Westerse blonde tapuit
Blauwe rotslijster	Grijze gors	Rotszwaluw	

Na het bezoek aan de Nestos kloof (toeristisch) hebben wij de lagunes en meren in de omgeving van Porto Lagos en Lake Vistonida bezocht. Wij hebben meerdere gebieden bezocht die in de Crossbill en in Steve Mills zijn beschreven. Veel gebieden liggen in grootschalige landbouwgebieden, maar de meren en lagunes gebied zijn bijzonder rijk aan vogelsoorten en Vistonida zijn vooral interessant vanwege moerasvogels. Wij hebben de vogelwaarnemingen van deze dag gecompriemd in tabel 11.

Foto 45: Oosterse blonde tapuit.

Een dag bezoek aan Porto Lagos en omgeving is zeker de moeite waard, wanneer de Nestos delta in een vogeltrip wordt opgenomen. We moeten ons wel realiseren dat de locaties die wij hebben

bezoekt in de Nestos delta een afspiegeling zijn van de eertijds uitgestrekte lagunes en zoetwatermoerassen. Dit geldt natuurlijk ook voor de Evros delta die wij later zullen bezoeken.

Tabel 11: waarnemingen 5 mei 2022 – Nestos delta – Porto Lagos en omgeving Fanari

Rietzanger	Oostelijke vale spotvogel	Visdief	Bruine kiekendief
Bergeend	Grote zilverreiger	Roze pelikaan (overvl)	Kleine zilverreiger
Slangenarend 2	Wespendief man	Blauwe reiger	Geelpootmeeuw
Witvleugelstern	Bonte kraai	Bijeneter	Dwergstern 18

Na een aantal “omzwervingen” zijn wij op het strand van Porto Lagos tegenover het Visitor Centre van de Nestos. Er is een pad tegenover het Visitor Centre dat je in kunt rijden en vandaar kun je het strand bereiken door het dennenbos. Dit bos is op zich niet zo interessant, maar wel de kustzone die achter het bos ligt. De kustzone is onbegroeid en aantrekkelijk voor steltlopers en kustvogels. In deze omgeving zien we onze eerste Kalendarleeuwerikken. Adrie maakt een klein uitstapje naar bijenkasten die aan de rand van het bos staan (ongeveer 200 bijenkasten). Wij gaan van de kustzone in zuidoostelijke richting en observeren op diverse locaties vogels. Op de brug van de provinciale weg 2 naar Porto Lagos ligt een dood gereden goudjakhals.

Foto 46: Goudjakhals - verkeersslachtoffer op de brug van de provinciale weg naar Porto Lagos.

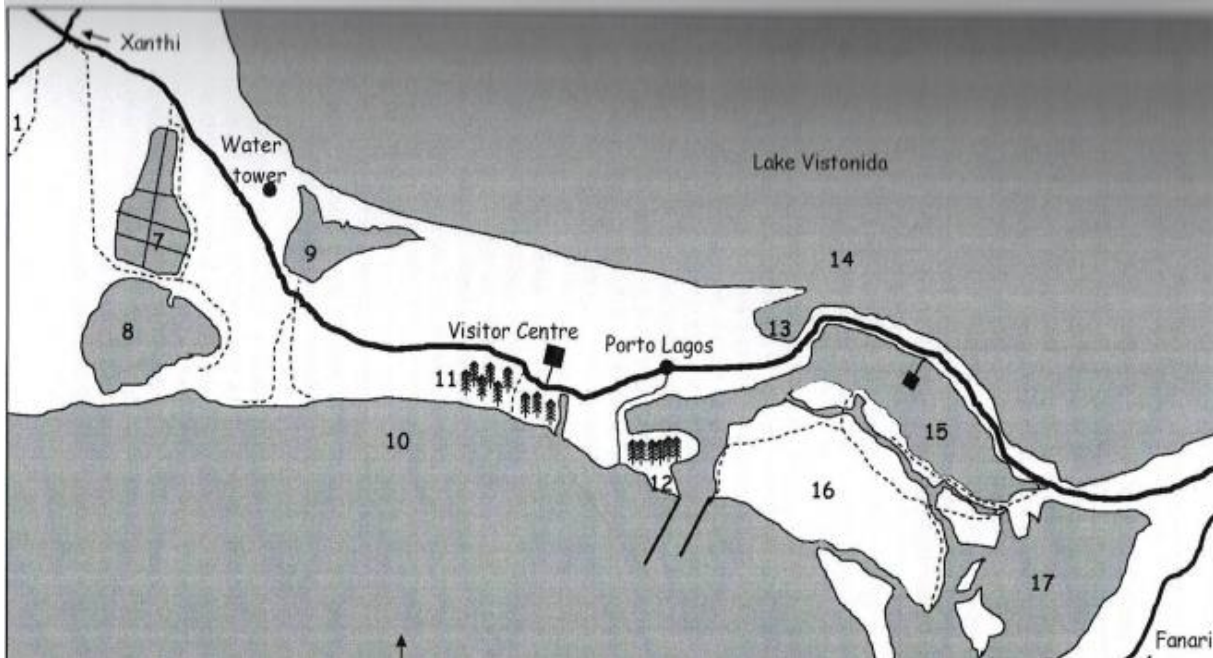
De waarnemingen van tabel 11 en 12 hebben betrekking op de locaties van kaart afbeelding 8.

Tabel 12: waarnemingen 5 mei 2022 - Porto Lagos (alle locaties op kaartje 8)

Paap	Reuzenster 2	Balkankwikstaart	Boerenzwaluw
Kalendarleewerik	Huismus	Wilde eend	Grauwe gors
Scholekster	Zwartkopmeeuw	Veldleuwerik	Putter
Regenwulp 3	Strandplevier	Wulp 1	Steenloper 2
Zilverplevier 2	Krombekstrandloper 13	Torenvalk (nest)	Spreeuw

Goudplevier 1	Steltkluut 5	Krombekstrandloper > 30	Kleine strandloper 14
Kemphaan 2	Bosrietzanger	Kievit	Bonte strandloper
Scharrelaar			

Afbeelding 8: overzichtskaartje omgeving Porto Lagos.

Foto 47: bijenstand aan de rand van de kwelder bij Porto Lagos. Griekenland is een honing exporterend land.

11. Nestos vallei en delta vrijdag 6 mei 2002

Van Toxotes zijn wij deze bewolkte morgen naar het noordelijke deel van de Nestos gegaan. De Nestos ontspringt in Bulgarije en mondt zo'n 234 kilometer verder in de zee. In de Crosbyll betreft het de beschrijving bij route 12. Hier ligt een aan beide zijden van de Nestos een rivierbos. Vroeger was de rivier omzoomd door zeer omvangrijke bossen, helaas is veel verloren gegaan door de omzetting

Foto 48: Middelste bonte specht.

Foto 49: Zwarte specht.

naar landbouwgebied. Het stuk bos bij het voormalige café Nestos is nog bewaard gebleven en hier hebben we ook vogels geobserveerd.

Onderweg naar de Nestos zien wij vier baltsende Balkansperwers die vlinderen. Indrukwekkend gezicht en wij zagen de Balkansperwers in een bosje met Zeedennen waar zich ook een nest in bevond. Vervolgens zijn wij zoveel mogelijk richting oevers van de Nestos gereden. In eerste instantie door een tuinbouw/landbouwgebied waar vooral veel kiwi's worden verbouwd. Voor de productie van tuin- en landbouwproducten is zoet water nodig en dat wordt uit de Nestos gepompt en via betonnen irrigatie kanaaltjes het binnenland in geleid. Vooral voor de kiwi's wordt veel zoet water gebruikt. Bij een aantal waterputten hebben wij naar amfibieën en reptielen gezocht: wij zagen op diverse locaties Europese landschildpadden en in de putten een Dobbelslang, Groene kikkers en een enorm grote Gewone pad. De hele morgen verblijven we in een zeer afwisselend landschap met kleine akkertjes waar granen, mais, zonnebloemen en luzerne wordt geteeld. Er zijn ook veel braakveldjes met veel Klaprozen. We konden over dijken rijden met populieren en een weelderige begroeiing met bramen, Hop, Klimop, notenbomen, Kruidvlier, wilgen, iepen, cornus, rozen spec. Hulsteik, Moerbeibomen, Zwarte els, Es, Oosterse plataan en uitbundig bloeiende (brede) bermen met Echte koekoeksbloemen, Oosterse pijpbloemen, malva's en wilde rozen. Overige waarnemingen: Groene kikker, groentjes, Rouwmantel, Pijpbloemvlinder, Wolzwever, Hooibeestje, Dassen sporen, Smaragdhagedissen, Griekse vuurvlieder, Atalanta en een Adder spec.? van één meter lengte. Tussen de dijk en de Nestos zijn interessante graslandjes met erg veel Tijn en Veldsalie. Langs de Nestos zijn in de buitenbochten zand- en grindbanken en we zien Ralreigers, Oeverlopers en een IJsvogel bij een nest in een steilwand. In een gekapte populier zien we in de restanten van de stam een Weverbokr.

Tabel 13: waarnemingen 6 mei 2022 – oost van punt 1 Nestos

Balkansperwer 4	Boerenzwaluw	Bonte kraai	Koolmees
Hop	Nachtegaal	Gierzwaluw	Bijeneter
Geelpootmeeuw	Roodstuitzwaluw	Houtduif	Vink
Grauwe klauwier	Schreeuwarend	Wielewaal	Groenling
Cetti 's zanger	Gaai	Syrische bonte specht	Buidelmees
Buizerd	Oostelijke vale spotvogel	Putter	Witte kwikstaart
Ralreiger	Kuifleeuwerik	Grasmus	

Na de lunch te velde zijn we vanaf punt 2 (Cross Bill) de Nestos gevolgd in zuidelijke richting naar de monding. Het is een pad gedeeltelijk door het rivierbos en vervolgens over een dijk met bramenstruweel en uiteindelijk kom je uit bij punt 6 en kun je met de auto niet verder en moet je lopend naar de monding van de Nestos. Het rivierbos beslaat nu nog zo'n 1000 hectare, maar was voor de jaren vijftig 30.000 hectare groot. Het rivierbos is grotendeels gekapt ten behoeve van agrarische exploitatie. In het rivierbos met veel populieren met metershoge Bosrank vegetaties hebben wij meerdere Middelste bonte spechten gezien ook een paartje dat een nest had in een dode tak van een populier. Aan het end van punt 6 zijn Gerrit Jan en Anton nog een half uur door gelopen naar de monding en hebben daar nog een paartje Sporenkieviten en enkele Zwarte sterns gespot. Guus en Adrie bleven bij de auto en werden belaagd door dazen en muggen; achter het bos waar de auto stond was een veekraal waar in de namiddag de waterbuffels voor de nacht verbleven. Veel modder en dazen!!! Op diverse locaties hebben wij Europese landschildpadden gezien en ook enkele Europese bidsprinkhanen, Perzikwortelboorders en Roomvlekken.

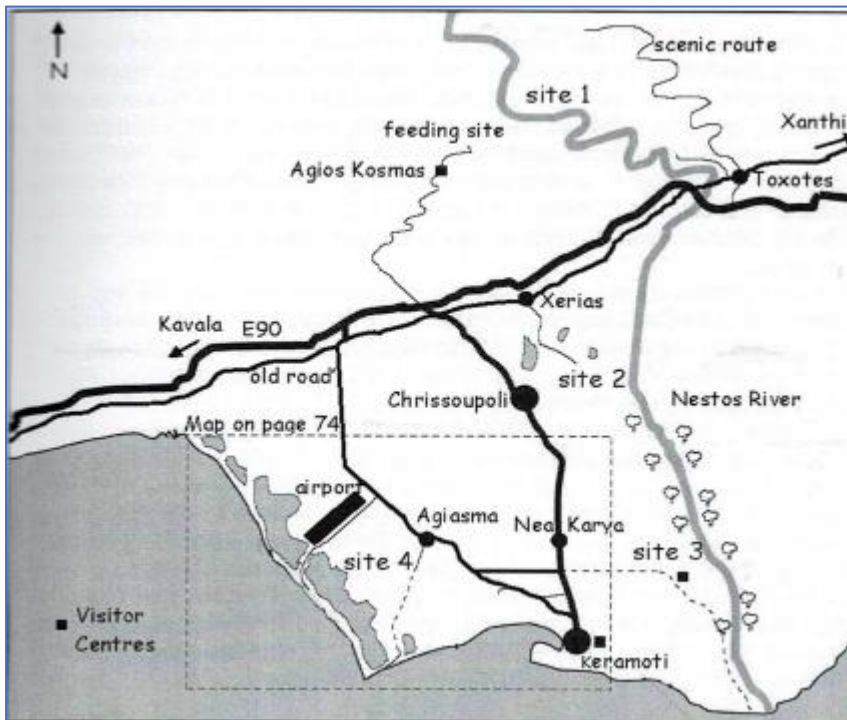

Foto 50: Oosterse groene smaragdhagedis: man en vrouw.

Tabel 14: waarnemingen 6 mei 2022 – rivierbos Nestos

Hop	Nachtegaal	Boomvalk 2	Vink
Wielewaal	Oostelijke vale spotvogel	Middelste bonte specht	Geelpootmeeuw
Pimpelmees	Grote bonte specht	Grauwe vliegenvanger	Zwarte specht
Bruine kiekendief	Zomertortel	Bonte kraai	Grasmus
Putter	Cetti 's zanger	Koolmees	Sporenkievit 1
Zwarte stern 2			

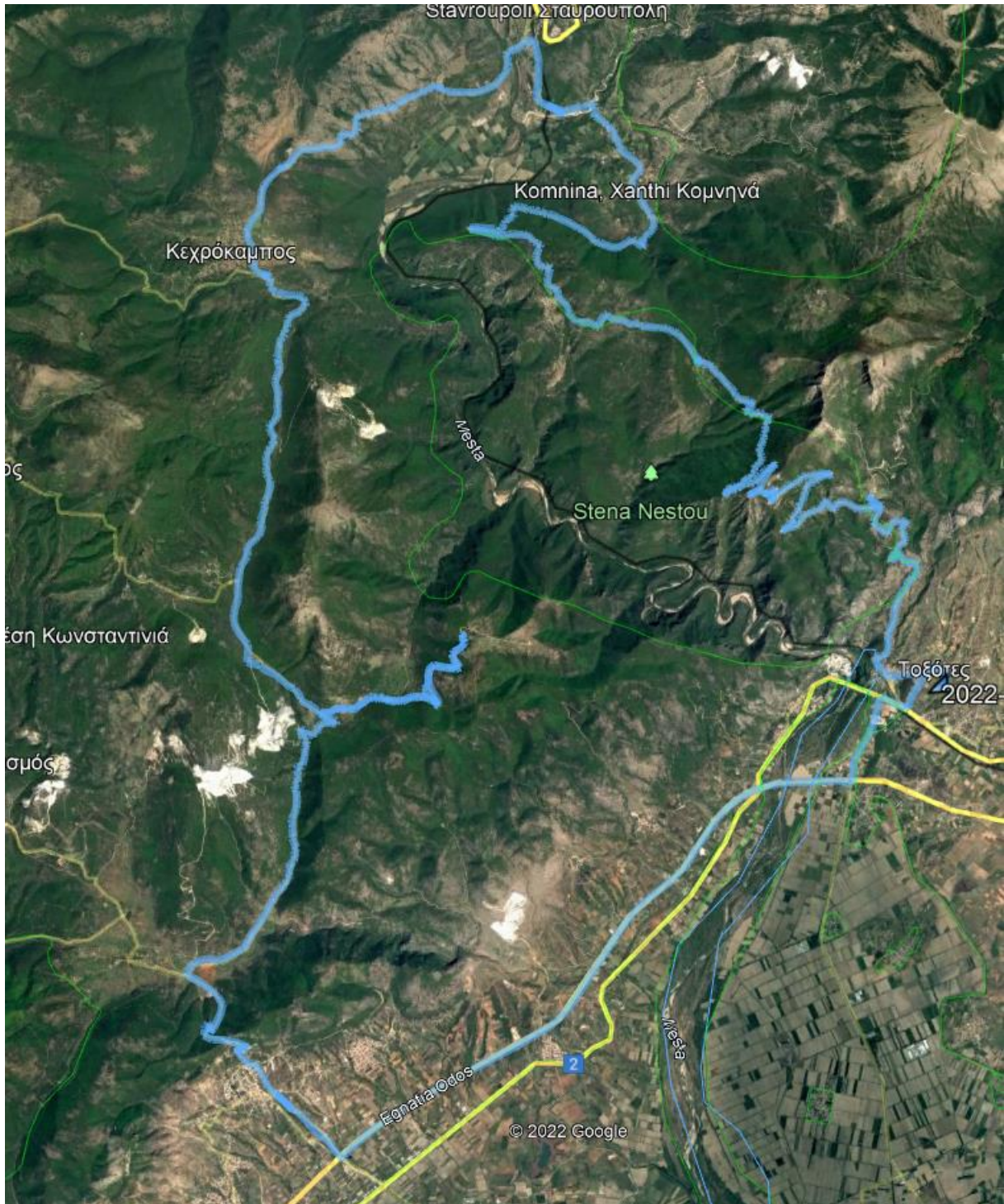
Afbeelding 9: kaartoverzicht Nestos delta.

Foto 51: Egyptische bidsprinkhaan.

12. Toxotes noord zaterdag 7 mei 2022

Afbeelding 10: route zaterdag 7 mei 2022.

Wilde bostulpen hebben wij op veel locaties gezien. Ze groeien vaak in wegbermen en op kalkrijke hellingen.

Irissen groeien in zomen langs bosranden, maar ook in half beschaduwde plekken in open bossen.

Afbeelding 11: route naar Viewpont Nestos Gorge.

Wij zijn deze morgen in het noordelijke gebergte van Toxotes op stap geweest en hebben op diverse locaties gewandeld en vogels geobserveerd. We zijn het gebergte in gegaan waar een gieren voerplaats is; edoch de weg ernaartoe was afgesloten. Interessante waarneming was een zingende Kleine zwartkop die we nog niet eerder hadden waargenomen en ook de Boomleeuweriken met juvenielen bij Viewpoint Nestos Gorge was een nieuwe soort voor deze vogeltrip. Vanaf deze bergtop heb je een overweldigend mooi uitzicht op de bovenloop van de Nestos en het Rhodopes gebergte in Bulgarije. Overige waarnemingen: Koningspage, Smaragdhagedis, Scheltopusik dood, Wormslang, Gehakkelde aurelia, Aardbeivlinder, Hoornaar, IJle orchis, Spinorchis. Op een bloedende wilg zien we veel Gouden torren die drinken van het sap.

Op de terugweg stoppen we in het dorpje Agios Kosmas. In het dorpje, staat bij een woning een groot bord "Birds of Prey". Kantoortje in de woning is gesloten! Aan de rand van het dorpje bevinden zich veel geitenstallen en voor de koeien een grote drinkplaats. In de grote waterbak leven Groene kikkers en veel salamanders? We zien een man Balkansperwer met prooi: hagedis of slang?

Foto 52: weverkotor op rottende populier.

Foto 53, 54 en 55: begrazing omgeving Agios Kosmas , Wormslang en Luipaardslang.

Tabel 15:

Waarnemingen 7 mei 2022 - locaties noord van Toxotes (eindpunt – Viewpoint Nestos Gorge)

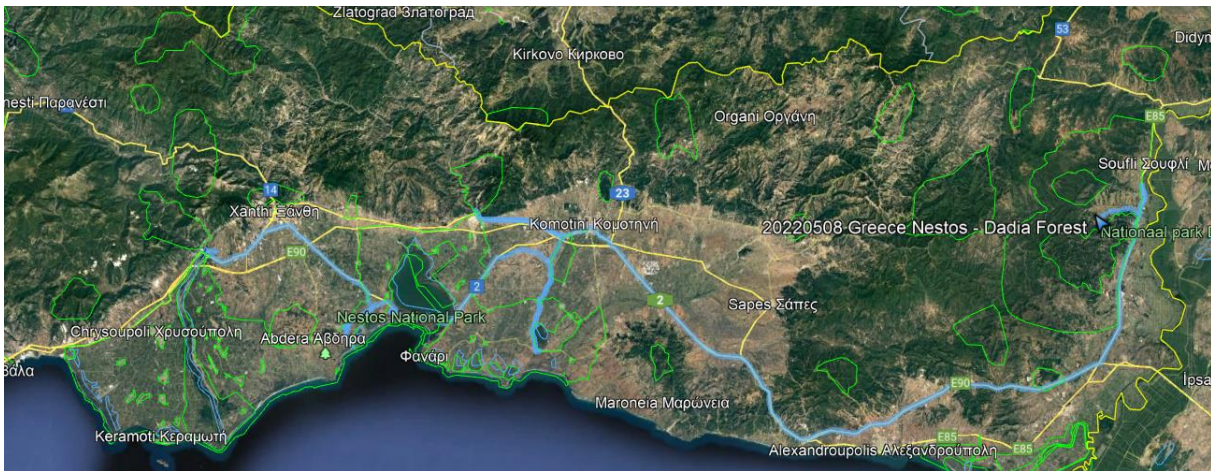
Turkse tortel	Bijeneter (kolonie)	Bonte kraai	Oostelijke vale spotv
Huismus	Nachtegaal	Vink	Koekoek
Slangenarend 2	Oostelijke blonde tapuit	Boerenwaluw	Bruine kiekendief vr
Torenvalk	Hop	Cirlgors 3	Kneu
Boomleeuwerik met 2 juv	Raaf	Huiswaluw	Gierwaluw
Gaai	Merel	Kleine zwartkop	Zwarte ooievaar 2
Buizerd	Tjiftjaf	Zwartkop	Koolmees
Staartmees	Torenvalk	Bergfluitier	

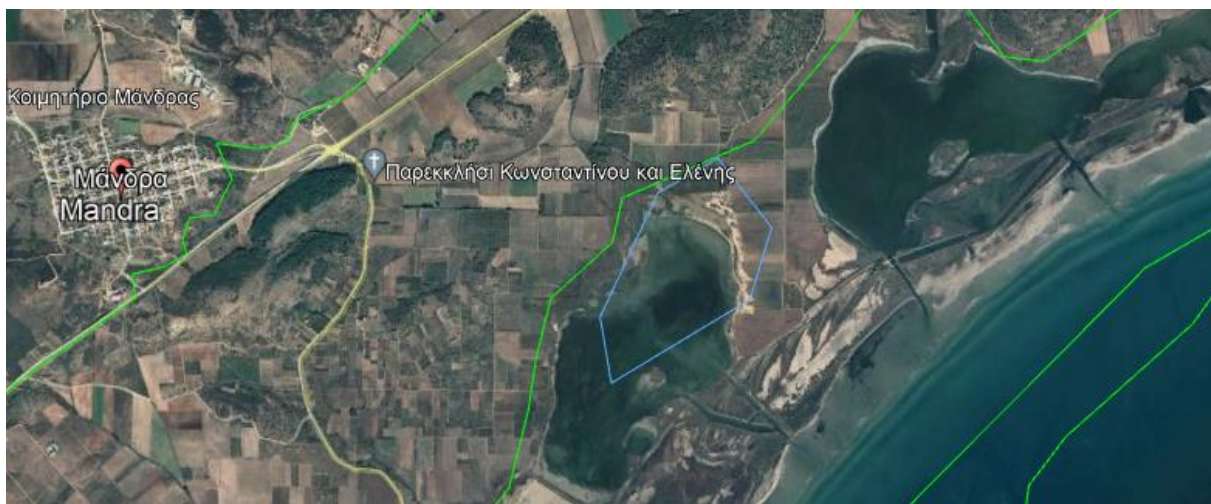
Foto 56, 57 en 58: Slangenarend, Boomleeuweerik juv. en Zomertortel- View Point Gorge.

13. Mandra zondag 8 mei 2022 – reisdag

Afbeelding 12: route zondag 8 mei 2022.

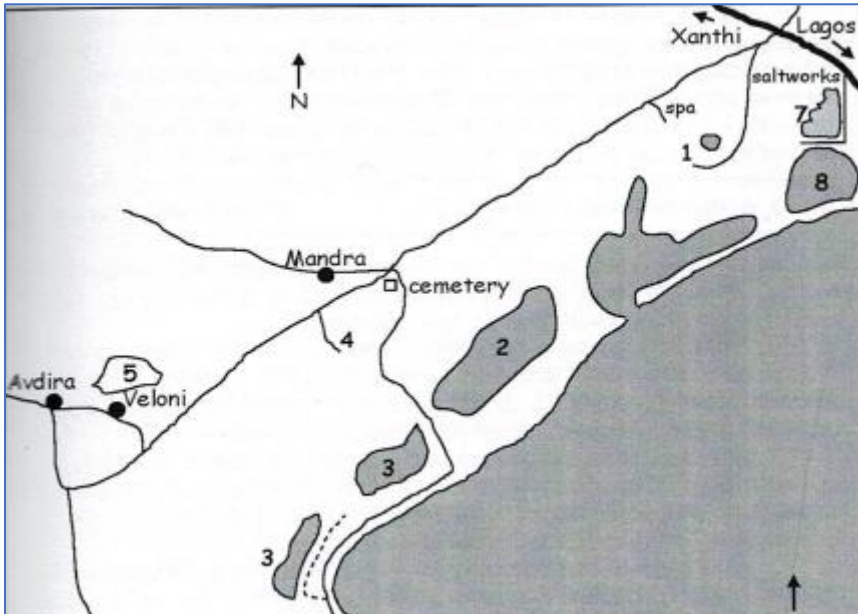

Afbeelding 13: overzicht moerassen bij Mandra.

Tussen de kust en Mandra liggen een aantal moerassen met biezen- en waterranonkelvelden. Deze morgen zien we veel moerasvogels. Onder andere enkele tientallen Witvleugelsterns, 150 Flamingo's Roerdomp en Zwarte ruiters. Van de openbare weg langs de moerassen heb je een goed overzicht om vogels te observeren. Er zijn veel Groene kikkers in deze moerassen.

Foto 98: begrazing met kudde geiten bij Lake Ismarida.

Afbeelding 14: kaartoverzicht moerassen bij Mandra.

Tabel 16: waarnemingen 8 mei 2022 - moerassen bij Mandra

Witwangstern	Stelkluut	Wilde eend	Meerkoet
Kleine zilverreiger	Bruine kiekendief pr.	Kievit	Bosruiter
Kemphaan enkele tientallen	Kokmeuw	Witvleugelsterns enkele tientallen	Bergeenden enkele tientallen
Veldleeuwerik	Zwartkopmeeuw	Blauwe reiger	Grote zilvermeeuw
Groenpootruiter	Lepelaar 9	Flamingo 150	Kroeskoppelikaan
Putter	Roerdomp	Knobbelzwaan	Ralreiger
Huismus	Waterral	Ekster	Geelpootmeeuw
Zwarte ruiter	Turkse tortel	Tureluur	Zomertaling 5 man
Pijlstaart	Cetti zanger	Oostelijke vale spot.	Spreeuw
Torenavalk	Wespendief	Balkansperwer	Grauwe gors
Grauwe klauwier	Havik		

Na het bezoek aan de moerassen gaan we naar de omgeving van Nea Kessani waar zuidelijk van dit dorp zoutpannen zijn. Hier zien we honderden steltlopers foerageren in de ondiepe delen van de zoutpannen.

Foto 60: Kleine strandloper - - zoutpannen Nea Kessani.

Foto 61: zoutpannen bij Nea Kessani.

Tabel 17: waarnemingen 8 mei 2022 - zoutpannen Nea Kessani

Veldleeuwerik	Huismus	Bergeend	Steltkluit
Grauwe klauwier	Kuifleeuwerik	Krombekstrandloper	Kleine zilverreiger
Boerenzwaluw	Kleine strandloper	Drieteenstrandloper	Kluit
Scholekster	Putter		

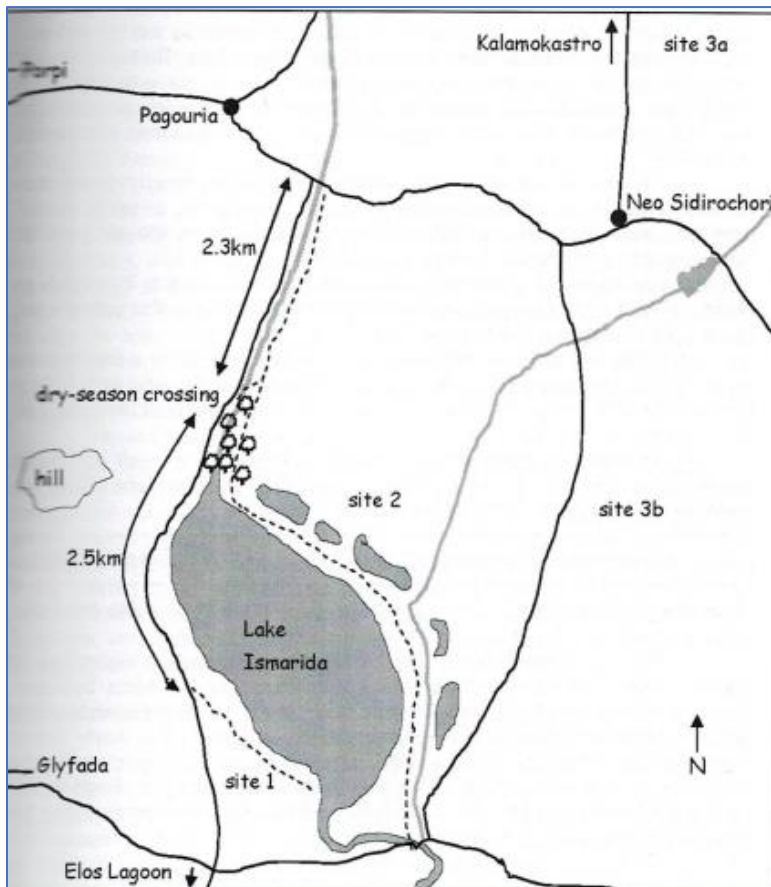
Na het bezoek aan de zoutpannen bij Nea Kessani gaan we naar Lake Ismarida. In het dorpje Paqouria blijven we een tijdje aangezien we Kleine torenvalken zien. Ook zijn in dit dorp Hoppen, Kauwen, Putters, Turkse tortels, Oostelijke vale spotvogels en Bijeneters. Terwijl we de Kleine torenvalken opzoeken, vliegt een Bastaardarend over en vervolgens zien we enkele Buizerds en een Slangenarend en een Balkansperwer. Hier zien we ook dat er katoen wordt geteeld. Via een pad

langs een akker met koolzaad bereiken kunnen we vanaf de heuvel het meer met breed omzoomde rietkragen zien. Bij onze picknick plek staan enkele tientallen bijenkasten en Anton krijgt een steek. Plakje komkommer op de gestoken plek en Anton heeft er weinig last van. In de omgeving van het meer zien we zeven foeragerende Zwarte ooievaars en in de struiken zijn enkele Grauwe vliegenvangers. In de omgeving van de bijenkasten zijn Bijeneters, waarvan bekend is dat ze verzwakte bijen eten. We hadden ze eerder verwacht; maar hier zien we onze eerste Vorkstaartplevieren die hier op de akkers foerageren. Hoewel in deze omgeving de akkerbouw al redelijk intensief is, zijn nog tal van locaties met braakakkers, overhoekjes met struwelen en veel bermen die niet “geklepeld” worden. Bij Lake Ismarida zien wij gescheperde kuddes met geiten en koeien die de graslanden begrazen.

foto 62: Kleine torenvalk man - omgeving Paqouria.

Afbeelding 15: kaartoverzicht Lake Ismarida.

Tabel 18: 8 mei 2022 - waarnemingen Lake Ismarida

Zwarte ooievaar 7	Grauwe vliegenvanger	Bijeneter	Grauwe gors
Kuifleeuwerik	Vorkstaartplevier	Grote zilverreiger	Oostelijke vale spotvogel
Zwarte ibis	Cetti 's zanger	Knobbelzwaan	Oostelijke blonde tapuit
Ekster	Grote karekiet	Bergeend	Buizerd
Slobeend			

Na het bezoek aan de omgeving van Lake Ismarida gaan wij naar de omgeving van Lasmos waar een restant van een Byzantijnse brug is over de rivier de Kompsatos. Deze brug herinnert evenals meerdere vestigingswerken en bruggen aan de periode van de Romeinse overheersing gedurende de periode rond 340 jaar voor Christus (zie Crossbill blz 47). Voordat wij de omgeving van de brug bezoeken, wandelen we door een droge rivierbedding en ontmoeten we een niet spraakzame herder die schapen hoedt in het rivierdal. Ook deze schaapskudde heeft evenals meerdere gehoede kuddes die wij hebben gezien vier honden ter bescherming van de schapen. De honden zijn erg vriendelijk, maar het is blijkbaar voldoende om vier honden te hebben bij gehoede schaapskuddes als afweer tegen Wolven en Goudjakhalzen.

Foto 63: begrazing met schapen langs de rivier de Kompsatos in de omgeving van Lasmos.

Foto 64: restant van een Byzantijnse brug in de omgeving van Lasmos.

Wij lopen over de brug en bewonderen de rivierbedding die in deze periode van het jaar weinig water voert, getuige de vele drooggevallen zand- en grindbanken.

In de omgeving van de brug horen wij twee Cirlogorzen, enkele Vinken en wij zien twee Steenarenden die boven de kloof van de rivier cirkelen. Ook vliegt er een Zwarte ooievaar en zien we een Slechtvalk (tweede kalenderjaar) met prooi. Na de korte wandeling langs de bedding van de Komsatos en het bezoek aan de brug gaan wij richting Alexandroupoli voor ons derde en laatste overnachtingsadres in de Dadia Forest.

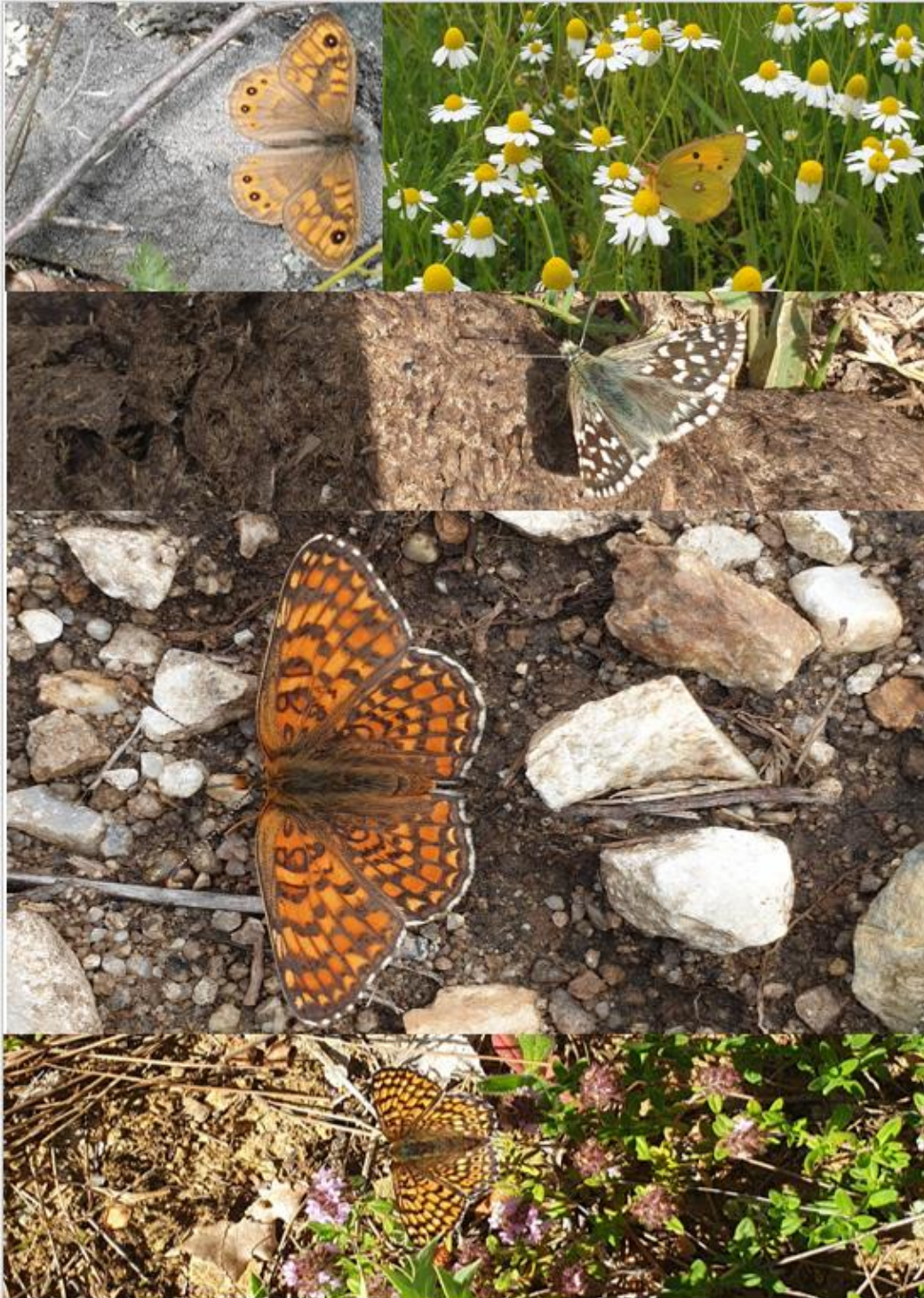
Foto 65: Slechtvalk met prooi.

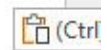
Groentje
Oostelijke pijpbloemvlinder
Zuidelijke pijpbloemvlinder
Kleine parelmoervlinder
Boswitje
Griekse vuurvlinder
Roomvlek

Bruine daguil
Nachtpauwoog
Metaalvlinder
Boterbloempje

Argusvlinder
Oranje luzernevlinder
Aardbeivlinder
Knoopkruidparelmoervlinder
Veldparelmoervlinder

14. Dadia Forest zondag 8 mei 2022

We zien weer een doodgereden scheltopusik aan de kant van de weg liggen. Voor de afslag naar Soufli zien wij drie Monniksgieren, enkele honderden Ooievaars in de hooilanden en ook weer een doodgereden Goudjakhals. Bij de afslag van Soufli naar Dadia zien wij twee Schreeuwarenden.

Rond 17.00 uur zijn wij bij ons derde en laatste overnachtingsadres: Forest Inn in Dadia. Wij worden hartelijk welkom geheten door Dimitra Georgitsi, de gastvrouw van Forest Inn, een fantastische vrouw, waar we

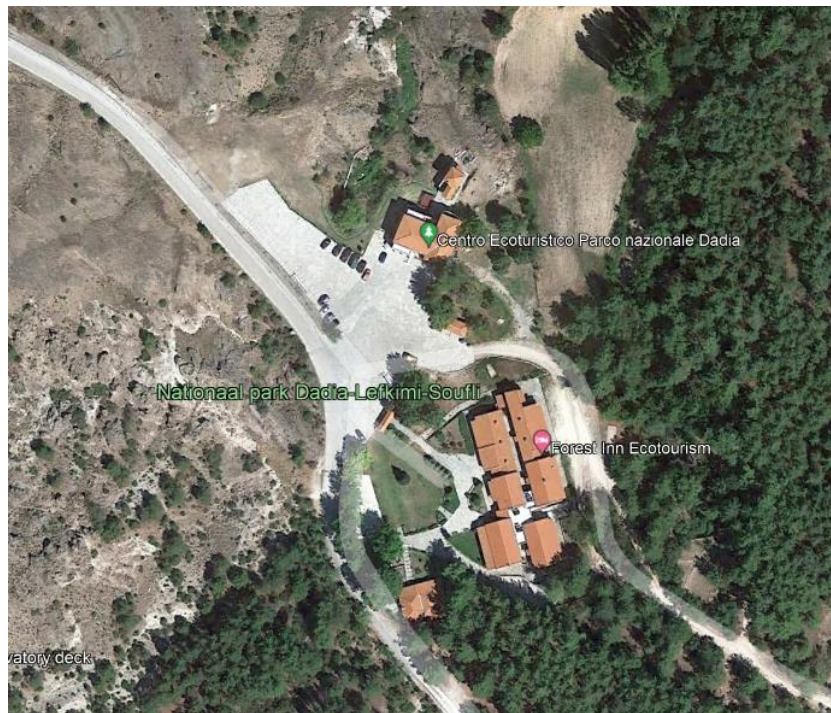

Foto 66: overzicht van het informatiecentrum en Forest Inn in Dadia.

interessante gesprekken mee hebben gehad. Terwijl we op het terras genieten van een biertje glijden de gieren over het gebouw richting slaapplek. Hier ontmoeten wij ook weer Gerben Mensink met zijn groep die via Birding Breaks ook overnachten in Forest Inn. Terwijl wij natuurlijk weer vogels observeren dan wel aantekeningen maken voor het reisverslag horen wij erg veel sjielpende Veldkrekels. Na de avondhap genoten te hebben in één van plaatselijke horecagelegenheden in Dadia een beetje op tijd naar bed, omdat morgen een bezoek aan de gieren locatie op het programma staat.

Het Dadia Forest heeft de reputatie het beste roofvogelbos van Europa te zijn; 36 roofvogels van de 39 voorkomend in Europa zijn hier waar te nemen. De Monniksgier was dramatisch in stand terug gegaan. In 1980 waren er nog een 25 over. De aanwezigheid van de zeldzame Monniksgier was de reden voor complete bescherming van het Dadia Forest. Dit is de enige locatie in Griekenland waar deze soort broedt en één van de laatste in Europa. Het WWF heeft destijds verschillende gronden opgekocht, waterpoelen aangelegd en vanaf 1987 drie voederplekken ingericht. Er zijn nu zo'n 100 Monniksgieren, waarvan 25 broedparen. Er zijn twee fantastische plekken, Kapsalo radio mast en het Dadia Forest. Naast de grote aantallen roofvogels is het Dadia Forest en omgeving ook bekend

vanwege zijn bijzondere flora en de aanwezigheid van veel soorten reptielen. En in Dadia Forest nationaal park groeien 26 verschillende orchideeën.

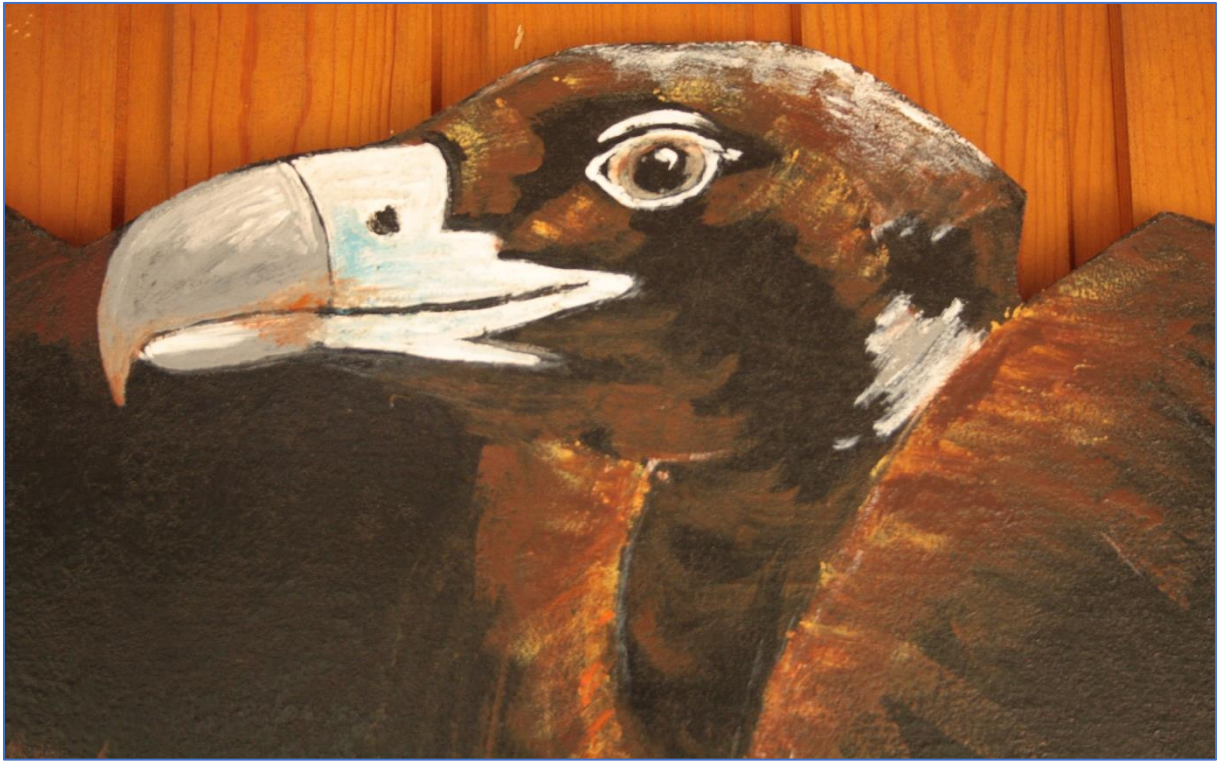

Foto 67: Scheltopusik - verkeersslachtoffer.

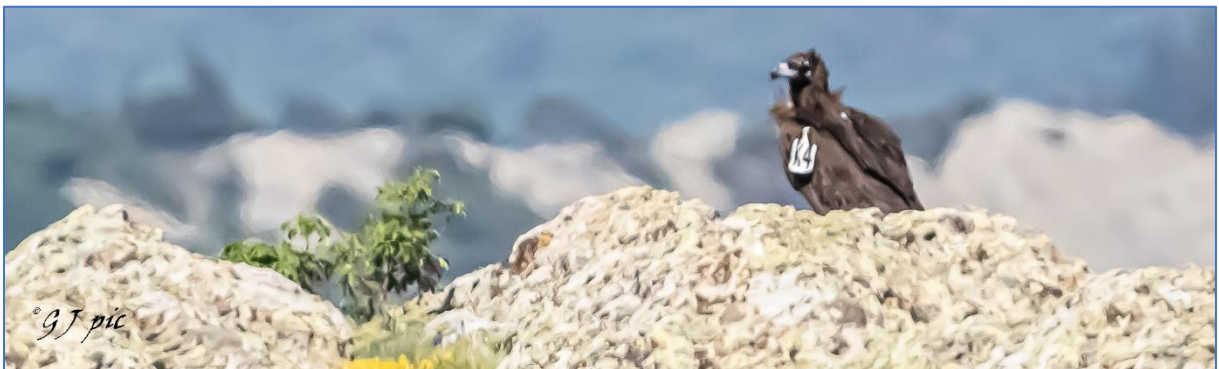

Foto 68: Monniksgier met tag nr.K4.

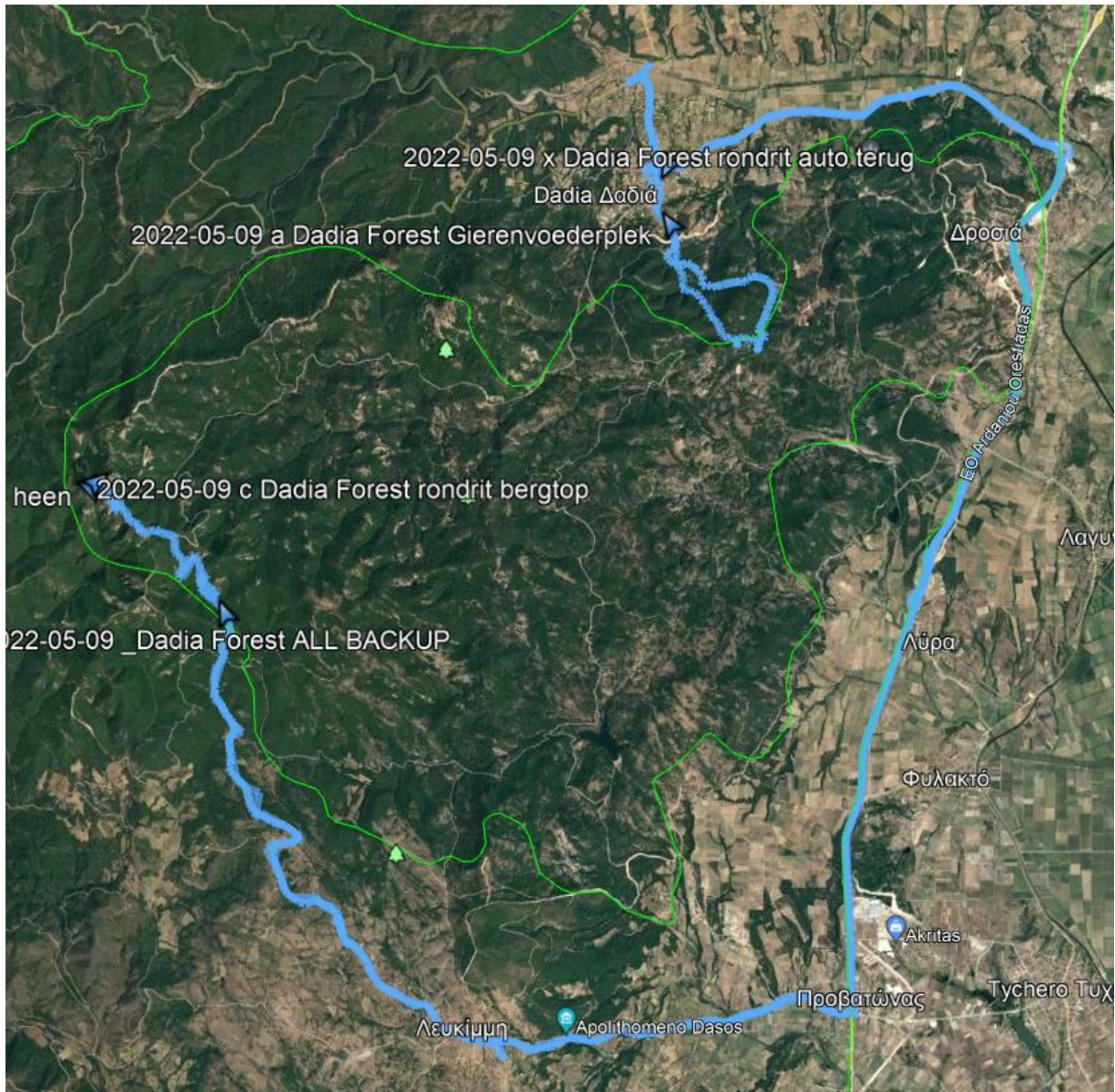
Foto 69: Gerben Mensink (Birding Breaks) en Anton Koot: uitwisseling locaties en waarnemingen.

Tabel 19: waarnemingen 8 mei 2022 bij Forest Inn

Monniksgier	Vale gier	Slangenarend	Huiszwaluw
Huismus	Vink	Wespendief 5	Buizerd
Boerenzwaluw	Bijeneter	Groenling	Putter
Tjiftjaf	Koekoek	Koolmees	Nachtegaal
Gierzwaluw	Spreeuw	Merel	Oostelijke vale spotvogel
Boomleeuwerik	Raaf	Gaai	Zomertortel
Europese kanarie 3			

15. Dadia Forest en Diavolarema noord, Kapsalo maandag 9 mei 2022

Afbeelding 16: route maandag 9 mei 2022

Foto 70: informatiecentrum in Dadia ((The Dadia-Lefkimi-Soufli Forest National Park Information Center).

Wij hebben besloten om deze morgen naar de gieren voerplaats te gaan in het Dadia Forest. Vanuit het informatiecentrum kun je met een busje weggebracht worden naar de gierenvoerplaats. Guus en Adrie gaan met de bus en Gerrit Jan en Anton gaan te voet naar de gieren voerplaats. Op maandag wordt er niet gevoerd, maar wel op dinsdag. Wij laten ons informeren in het informatiecentrum en bekijken de panelen met informatie over het Dadia Forest en de aanwezigheid van roofvogels. Het informatiecentrum en Forest Inn hotel zijn twee afzonderlijke bedrijfseenheden en wij begrepen van Dimitra Georgitsi dat de samenwerking niet echt "close" is. De informatie is mede gericht om toeristen te informeren over Dadia Forest en de aanwezigheid van met name roofvogels en er werken onderzoekers vanuit het kantoor van het informatiecentrum.

Wij zijn omstreeks 9.30 bij de observatie hut van waaruit de gieren voerplaats te zien is. Hiervoor heb je wel een telescoop nodig, gelet op de afstand van de observatie hut naar de voerplaats, of een camera met telelens. De gierenvoerplaats bevindt zich op de top van een rots, zodat de gieren gemakkelijk aan- en af kunnen vliegen. Dicht bij de voerplaats zijn ook de broedplaatsen die in het strikte beschermde gebied liggen. In de vogel hut zijn posters met afbeeldingen over roofvogels en struiken en bomen. Belangrijke vraag die wij onszelf stelden is: zijn de gieren afhankelijk voor overleving van het verstrekken van voedsel (vlees en of slachtafval). Het antwoord is dat in vrijwel alle gebieden in Europa waar gieren hun broedlocaties hebben, zij afhankelijk zijn van bijvoeding.

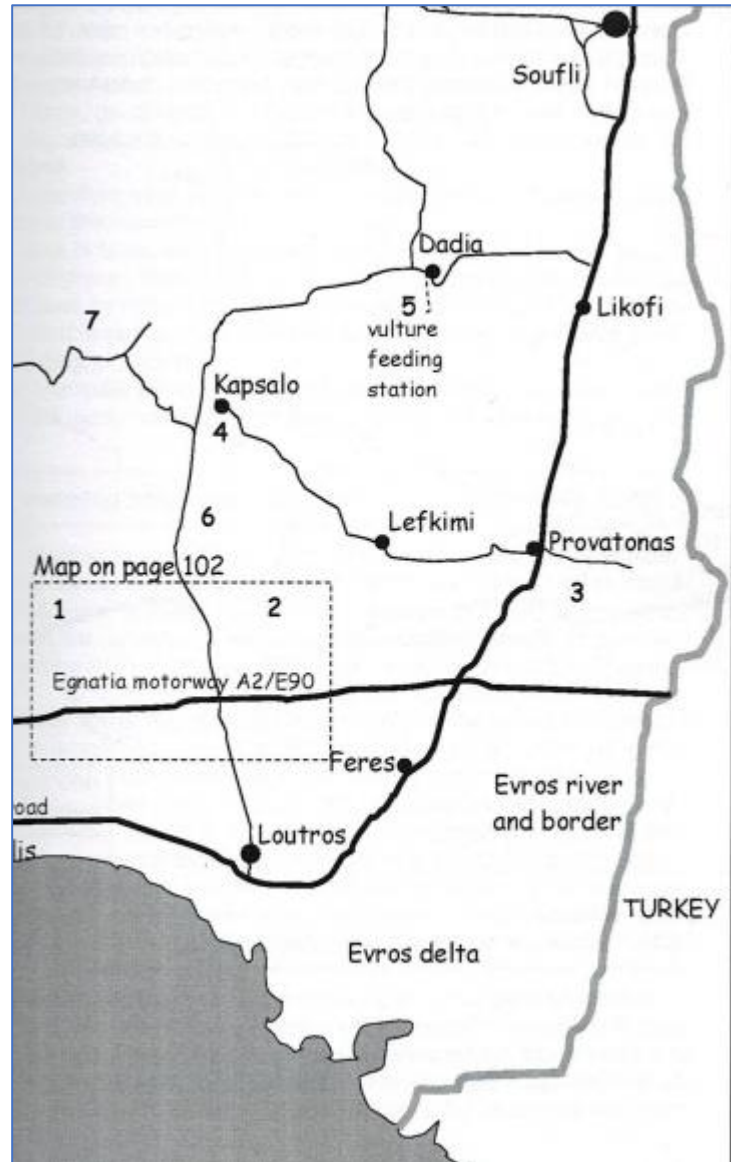

Toen wij in 2004 Tarifa bezochten, waren daar nog knekelvelden, waar agrariërs dode landbouw huishoudieren mochten deponeren. Sindsdien heeft de EU een nieuwe regelgeving opgesteld om dierziekten te voorkomen. Eén van de nieuwe regels is dat knekelvelden niet meer zijn toegestaan. Een ander belangrijk punt betreft de afname van gehoede geiten, schapen en koeienkuddes. Ook in de omgeving van Dadia Forest heeft een afname plaatsgevonden van gehoede kuddes en heeft geleid tot minder voedselaanbod in de vorm van dode dieren die in het veld achterblijven. Wij blijven een tijd in de vogel hut om de gieren en andere roofvogels te observeren. Vervolgens gaan wij te voet via de gele route terug naar Forist Inn. Gerrit Jan en Guus proberen jonge Kleine zwartkopjes te fotograferen die zich verstoppert in de boomheide vegetaties. Het bos waar de gieren voerplaats ligt bestaat hoofdzakelijk uit Spaanse dennen met de typische oranje kleuren in de bast. In de onderbegroeiing groeien Boomheide, Jeneverbes, Zomereik, Hulsteik, en op de open hellingen veel

havikskruident spec., Korenbloem, Tijm, Spiegelklokje, Gele rheinbacher iris, Paarse aspergeorchis. (26 soorten orchideeën in het National Parc Dadia Forest) We zien op verschillende locaties Mierenleeuwen en Gouden torren en tweemaal een Scheltopusik. In het bos zien we enkele Hazen.

Tabel 20: waarnemingen 9 mei 2022 - Dadia Forest

Monniksgier 20	Vale gier 11	Raaf 14	Bonte kraai 3
Hop	Grauwe vliegenvanger	Bijeneter	Zwarte wouw 1
Zanglijster	Bergfluit	Aasgier 2	Tjiftjaf
Zwarte ooievaar 3	Nachtzwaluw roep	Roodborst	Slangenarend
Keizerarend	Dwergarend	Kleine zwartkop	

Afbeelding 17: kaartoverzicht Dadia en Evros delta.

Foto 71 en 72: vogelkijkhut en gieren op de voerplaats 9 mei 2022.

© GJ pic

© GJ pic

Foto 73: Monniksgier, foto 74: Aasgier en foto 75 Vale gier.

Na de lunch gaan wij via het dorp Dadia naar de oevers van de Diavolarema (Crossbill blz 206 punt 1). Dadia is een klein dorp dat wordt omgeven door akkers en bossen. Eertijds woonden er 900 inwoners en nu nog 350; jongeren vertrekken uit de dorpen waar geen werk is en de pensionades blijven achter in de dorpen. In het dorp is een fraaie kerk met een leuk plein. Het stroomdal van de Diavolarema wordt begrensd door akkerbouwpercelen en

Foto 76: Grieks orthodoxe kerk op het dorpsplein in Dadia.

Afbeelding 18: overzicht van de kleinschalige percelering tussen Dadia en rivier Diavolarema.

tussen het dorp Dadia op de hogere gronden zijn veel kleinschalige percelen met natuurlijke afscheidingen in de vorm van ruige hagen. Hier worden zonnebloemen en granen geteeld en er zijn ook druivengaarden. Vanaf het dorp is er veel tuinbouw met fruit en richting de rivier is er landbouwkundig gebruik in kleine perceeltjes. Op de luchtfoto is deze landschapsstructuur goed waarneembaar. Tussen het dorp en oeverstrook zien wij veel Bijeneters en enkele Scharrelaars op de draden langs de noord-zuid route richting rivier. Wij verblijven een tijdje bij de brug en horen Nachtegalen, Oostelijke vale spotvogels en Kuifleeuweriken. Rond 14.00 uur gaan we richting Kapsalo peak waar een militaire radiozender is en waar wij hopen roofvogels te kunnen spotten op de top

van één van de heuvels. Het is ook een broedplaats van Vale- en Aasgieren en van Zwarte gieren die in de nabijgelegen bossen broeden. Kapsalo is de hoogste top in het nationaal park Dadia Forest.

Afbeelding 19: luchtfoto van Kapsalo: militaire observatiepost.

Wij gaan vanaf de oevers van Diavolarema het gebergte in en stoppen regelmatig wanneer we interessante vegetaties zien en of roofvogels spotten. Zo komen wij ook bij een verbrand struweel waar we Zwartkopgorzen zien en een korte wandeling inlassen. Het blijkt een interessant beekdal waar we in het (verbrande) struweel Roodkopklauwier en Maskerklauwier zien. Terwijl we Klauwieren spotten horen we een Ortolaan zingen. En na enige tijd blijken er meerdere Ortolanen in dit struweel beeklandschap aanwezig te zijn. Naast drie soorten Klauwieren en overige vogelsoorten zien we ook Hoornaars en Koningspages.

Foto 77: Koninginnepage

Foto 78: Koningspage.

Foto 79: Ortolanen biotoop in verbrand struweel.

Foto 80: Geelbuikvuurpad in beekdal.

Foto 81: Ortolaan.

Tabel 21: waarnemingen 9 mei 2022 -- richting Kapsalo

Bruine kiekendief	Grauwe gors	Nachtegaal	Huismus
Bijeneter	Zwarte wouw	Putter	Zomertortel
Roodkopklauwier	Maskerklauwier	Zwartkopgors	Gaai
Grauwe klauwier	Wielewaal	Ortolaan > 2	Vink
Roodborst	Slangenarend	Bonte kraai	Cirlgors
Bergfluitier	Boompieper	Grote lijster	

Rond 16.00 uur bereiken de radiozender op de top van Kapsalo. We proberen een goed uitzicht te krijgen over het gebergte waar de gieren broeden, maar dat lukt niet. Het militair gebied is goed afgeschermd en eromheen "klauteren" lukt niet goed. We zien twee Monniksgieren, een Slechtvalk en noteren ook nog een zingende Ortolaan. Er zijn Roodstuitzwaluwen en Rotszwaluwen hebben hier een broedlocatie, evenals Blauwe rotslijsters. We nemen de tijd voor waarnemingen en zien vervolgens nog zes Monniksgieren en een Aasgier langs de militaire mast vliegen. Ook hier weer op diverse plekjes smaragdhagedissen. Vanaf Kapsalo peak gaan wij "rustig" richting Dadia. Onderweg zien we enkele adulte vossen, enkele Roodkopklauwieren, en ook meerdere Zwartkopgorzen. Het lijkt erop dat deze gorzensoort pas deze week uit de winterkwartieren is teruggekeerd. Voordat we Dadia bereiken zien we 75 Ooievaars naar een slaapplek gaan en we zien in een gemaaid graslandje aan de rand van het dorp een Schreeuwarend die een dood gemaaid Scheltopusik heeft gevonden.

De Schreeuwarend maakt geen aanstalten om te vertrekken en we kunnen dit ex. mooi bekijken. Ook hier weer op de weg een doodgereden Scheltoposik. Het bos dat aan de zuidwestzijde van Dadia ligt is gevarieerder dan het bos in de omgeving van Forest Inn. De soortensamenstelling is gevarieerder, naast de Turkse dennen ook acacia, es, zomereik, Hongaarse eik en struwelen bestaande uit braam spec., Sleedoorn, roos spec., meidoorn spec., Hazelaar, Ratelpopulier, en ook veel struweel met lage Zomereiken. Er vindt hoofdzakelijk begrazing met geiten plaats en minder met runderen. In het dorp hebben wij geen veehouderij ontdekt.

Foto 82: Schreeuwarend in gemaaid grasland met dode Scheltopusik - omgeving Dadia.

Na terugkomst in Forest Inn hebben wij gegeten in één van de drie restaurants in Dadia.

16. Dadia Forest dinsdag 10 mei gierenobservatie en gebergte noord

Afbeelding 20: route dinsdag 10 mei 2022.

Wij hebben vanmorgen de tijd want de gieren worden op deze dag "getrakteerd" op slachtafval zoals later blijkt en pas na 11.00 mogen bezoekers naar de vogelkijk hut. Wij bezoeken nog eens het bezoekerscentrum en verzamelen enige informatie over de omgeving voor nieuwe excursies. We vertrekken met de bus en zijn om 11.50 in de vogel hut en zien bij de voederplaats een goudjakhals. Eén van de onderzoekers is aanwezig en houdt een gierentelling, maar is niet spraakzaam. Op de voederplaats is het een drukte van belang en wij zien dat de gieren en overige aanwezige vogels zich voeden met slachtafval, gelet op de darmen die wij zien. Wij blijven tot ongeveer 15.00 uur in de vogel hut voor de observatie van gieren en proberen een aantalsschatting te maken. Rond 14.00 uur

komt een herder op een bromfiets met honderden geiten en zien we enige tijd later een hondje op de voederplaats lopen. Even later verschijnt ook een vos op het gierentoneel. Veel Monniksgieren en Vale gieren hebben een tag in de vleugel met een nummer. De oudste Monniksgier is 15 jaar oud, maar het onderzoek met de tag registratie loopt ook 15 jaar! Wij lezen de volgende nrs. af: Monniksgier; N1, N7, A7, 91, 0, N3, 87, wit K8, C8, en Vale gier; geel K7N en 27, roze 8 N, blauw A8, geel 13. Het is leuke bezigheid om met de telescoop ringen tag nrs. Af te lezen, maar we kunnen er verder niet veel mee. We zien dat er rangorde heerst op de voederplaats. De Monniksgieren verschijnen eerst en later volgen de Vale gieren en de Aasgieren proberen vanuit de randen ook een darpje mee te pikken.

Tabel 21: waarnemingen 10 mei 2022 - vogel hut Dadia Forest

Aasgier 3	Monniksgier 45	Vale gier 45	Raaf 5
Zwarte wouw 5	Schreeuwarend – vl.	Zeearend adult	Ooievaar 18 vl
Bijeneter	Vink		

In de vogel hut zijn panelen die informatie geven over de begroeiing in Dadia Forest.

Tabel 22: bomen en struiken

Turkse den	Zwarte den	Stekelige jeneverbes	Wilde peer
Boomheide	Wilde roos ?	Oosterse haagbeuk	Steenlinde
Zwarte els	Rots roos	Cistusroos	Zomereik
Acacia	Hongaarse eik	Ratelpopulier	Pruikenboom
Braam spec.	Sumak	Cornus	Europese hop beuk
Griekse aardbeiboom	Echte christusdoorn	Elsbes	Bosbes spec.

Foto 83: Dobbelsteenslang.

Na ons bezoek aan de vogel hut gaan wij weer terug met de bus van het informatiecentrum en zijn rond 16.45 bij de rivier Diavolerama en struinen daar in de omgeving van de oevers. We horen een Kleine zwartkop, zien Zwartkopgorzen en veel Grauwe gorzen. Verder zijn aanwezig: Bijeneter, Nachtegaal, Kuifleeuwerik, Bonte kraai, Putter, Groenling, Balkan gele kwikstaart, Oeverzwaluw, Oostelijke vale spotvogel, paartje Wilde eenden en vijf overvliegende Schreeuwarenden en een alarmerende Kleine plevier. en we zien zes Europese moerasschildpadden op de oever ter hoogte

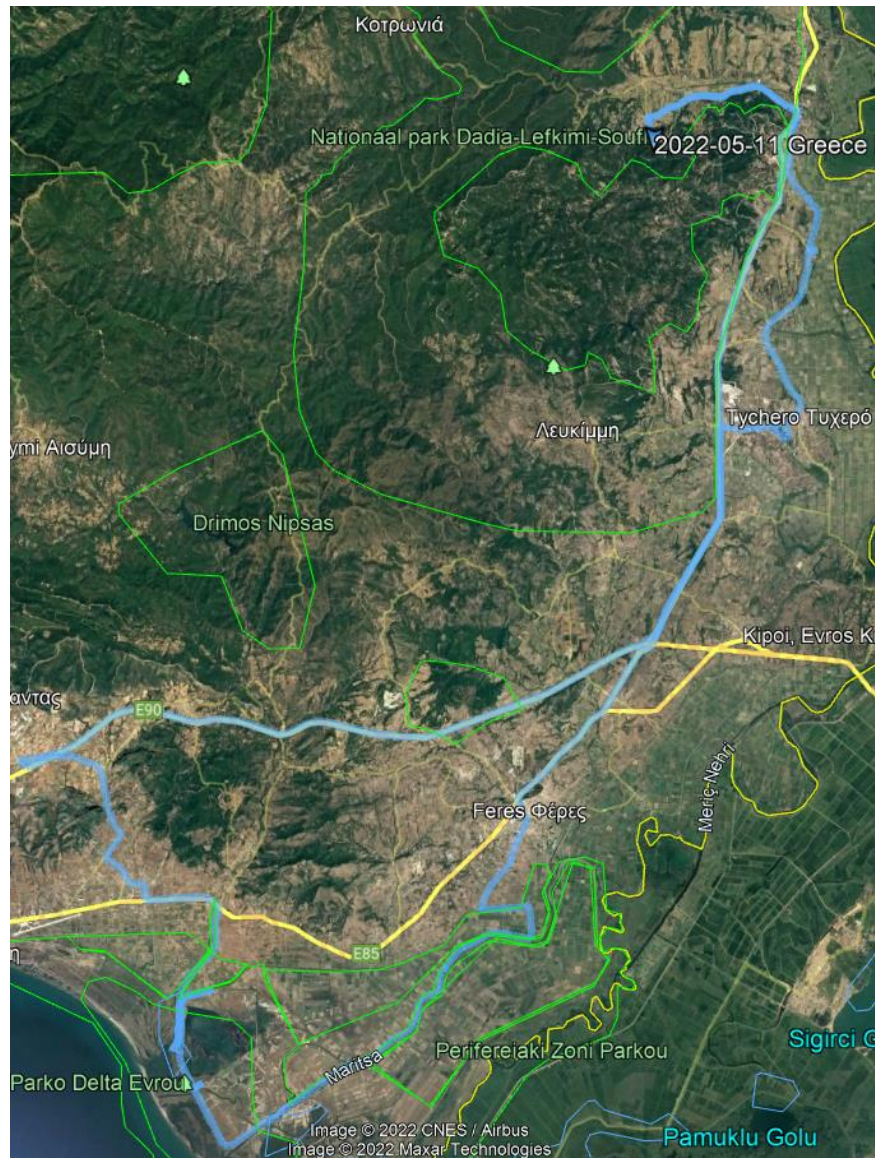
van de brug. Ook zijn hier veel Groene kikkers en donderpadden. In de bermen langs de weg bij de rivier zien we veel kleine hagedissen die we niet op naam kunnen brengen.

Om 18.30 gaan we de route volgen die we ook 10 mei hebben gedaan richting Kapsalo. In de valleitjes met veel open struweel waar we op 10 mei de Ortolanen hebben gezien, struinen we een tijd. We horen en zien weer twee Ortolanen, en verder Vink, Braamsluiper, Middelste bonte specht, Koolmees, Pimpelmees, Syrische bonte specht, en in klein beekje zijn Groene kikkers, larven van salamanders en een aantal Geelbuikpadden.

17. Evros delta woensdag 11 mei 2022

Gerrit Jan is voor het ontbijt vroeg op pad en heeft in het bos achter

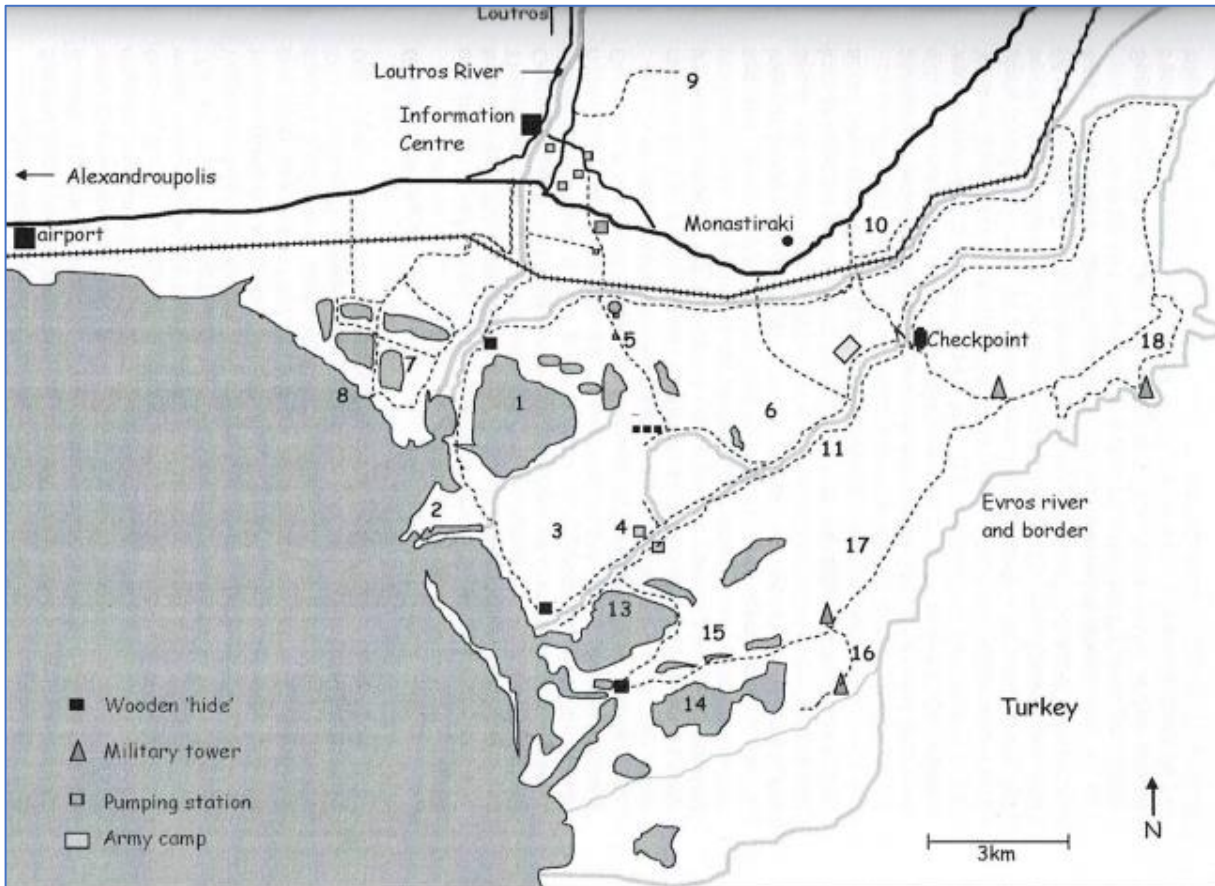
Forist Inn een Turkse boomklever gezien. Na het ontbijt gaan wij naar de Evros delta. Het wetland van de Evros Delta beslaat 200.000 hectare, waarvan 95.000 hectare is opgenomen als beschermd gebied van de Ramsar International Convention (1971). Bovendien behoort een deel van de Delta tot het Europese Netwerk Natura 2000. In de jaren vijftig zijn er grote waterpompstations gebouwd ten behoeve van de landbouw en heeft het gebied enorm in natuurwaarde ingeboet. Ondanks dat het uitgeroepen is in 1974 tot een beschermd wetland in het kader van de Ramsar richtlijnen kent het gebied nog steeds grote bedreigingen, zoals overbejaging, overbevissing en huizenbouw. Vooral het gebrek aan zoet water in zomer en najaar maakt het gebied minder interessant voor veel vogels. Het gebied is opgedeeld in een westelijk en oostelijk deel. Het drainagekanaal is de scheidslijn. Het westelijk gedeelte bestond enkele decennia geleden nog uit uitgestrekte rietmoerassen, maar deze moerassen zijn drooggelegd en er is nu voornamelijk graanverbouw. Het oostelijk gedeelte heeft veel zoutinvloeden en hier zijn de brakwater milieus intact gebleven.

Afbeelding 21: route woensdag 11 mei 2022.

Onderweg zien wij twee cirkelende Schreeuwarenden, een groep foeragerende Ooievaars en een Zwarte ooievaar in de gemaaide hooilanden. Ook zien we onderweg enkele Zwarte wouwen, Buizerds en enkele Balkansperwers. De (snel) weg naar de Evros delta gaat door een grootschalig akkerbouwgebied met granen en zonnebloemen. Tussen de grote percelen bevinden zich op veel locaties acacia houtsingels. De acacia's zijn aangeplant om verstuuving tegen te gaan. Via Lefkimi gaan wij het Nationaal Park in en stoppen op meerdere locaties om bij de zoutpannen en brak water

Afbeelding 22: overzichtskaart Evros delta.

Foto 84: Bosruiters.

meren vogels te spotten. Deze dag maken wij een rondje tussen de vele meren en rijden over grindwegen eerst naar het zuiden en vervolgens langs de Turkse grens weer naar het noorden

In de delta wordt hoofdzakelijk begraasd met runderen en paarden. De brak water meren zijn lokaal omzoomd met brede rietkragen evenals langs de kanalen en de Evros. Ook zijn er tamarisk velden, zoals wij ook hebben gezien in Kerkini. Aan de zee zijn estuaria en kleine duintjes. In de Evros zien wij op meerdere locaties Beverratten. Laat in de middag volgen wij de Evros rivier richting Soufli waar wij de delta weer verlaten. Wij zien weer een aantal nieuwe soorten zoals Dwergstern, Lachstern en Dwergmeeuw. Op meerdere locaties zien wij Europese landschildpadden en Europese moerasschildpadden,

Aan diverse telegraafpalen zijn nestkasten bevestigd voor broedgelegenheid te bieden voor Scharrelaars. In twee nestkasten zien wij Torenavalken met juvenielen en in één Nestkast een paartje Scharrelaar. In de struwelen en rietkragen horen en zien wij erg veel Grauwe gorzen, Zwartkopgorzen, Buidelmezen met nesten en Grote karekieten. In een hooiland kijken wij een tijd naar twee Schreeuwarden die een prooi hebben. Rond 17.00 uur horen wij ook Boomkickers roepen. Op de terugweg zien wij weer een doodgereden Goudjakhals. Wij zien in de haven van Kentipo nog één Soepgans. Als we terug zijn in Daida zien we Meikevers en horen een Nachtzwaluw roepen en hebben die avond heerlijk gegeten in Forest Inn.

Foto859 en 86: Sporenkievit.

Tabel 23: waarnemingen 11 mei 2022- Evros delta

Oostelijke vale spotvogel	Bruine kiekendief	Kuifleeuwerik	Nachtegaal
Bijeneter	Cetti 's zanger	Grasmus	Putter
Geelpootmeeuw	Blauwe reiger	Kleine zilverreiger	Purperreiger
Dwergaalscholver	Koekoek	Steltkluit	Bergeend
Witvleugelstern	Kleine karekiet	Boerenzwaluw	Hop
Veldleeuwerik	Grauwe klauwier	Balkan gele kwikstaart	Kalanderleeuwerik
Zwarte ooievaar	Scholekster	Zilverplevier	Grauwe gors
Dwergstern	Bontbekplevier	Tureluur	Krombekstrandloper
Zwarte ibis	Dwergmeeuw	Lachstern	Grote zilverreiger
Visdief	Aalscholver	Oeverzwaluw	Vorkstaartplevier 23
Duinpieper 2	Slangenarend	Knobbelzwaan	Witwangstern
Buidelmees (meerdere nesten)	Huismus	Ekster	Kleine strandloper
Steenloper	Roze pelikaan vl	Paap	Kortteenleeuwerik
Spaanse mus	Scharrelaar > 8	Wilde eend	Sporenkievit 2 pr
Ralreiger	Grote karekiet	Buizerd	Bosruiter
Schreeuwend 2	Reuzenstern	Slangenarend	Roodkopklauwier
Zomertortel	Grote stern	Klein zwartkopje	Grauwe vliegenvanger

Foto 871: Krombekstrandlopers.

Reuzenstren
Dwergstern
Visdief
Witwangstern

Buidelmees

Wij hebben erg veel Buidelmezen gehoord en gezien. Vooral in de Evros delta op 11 mei toen wij langs de Evros al vogelend terug reden richting Dadia. Langs de Evros zijn veel rietzomen, wilgen- en iepenstruwelen waar Buidelmezen broeden.

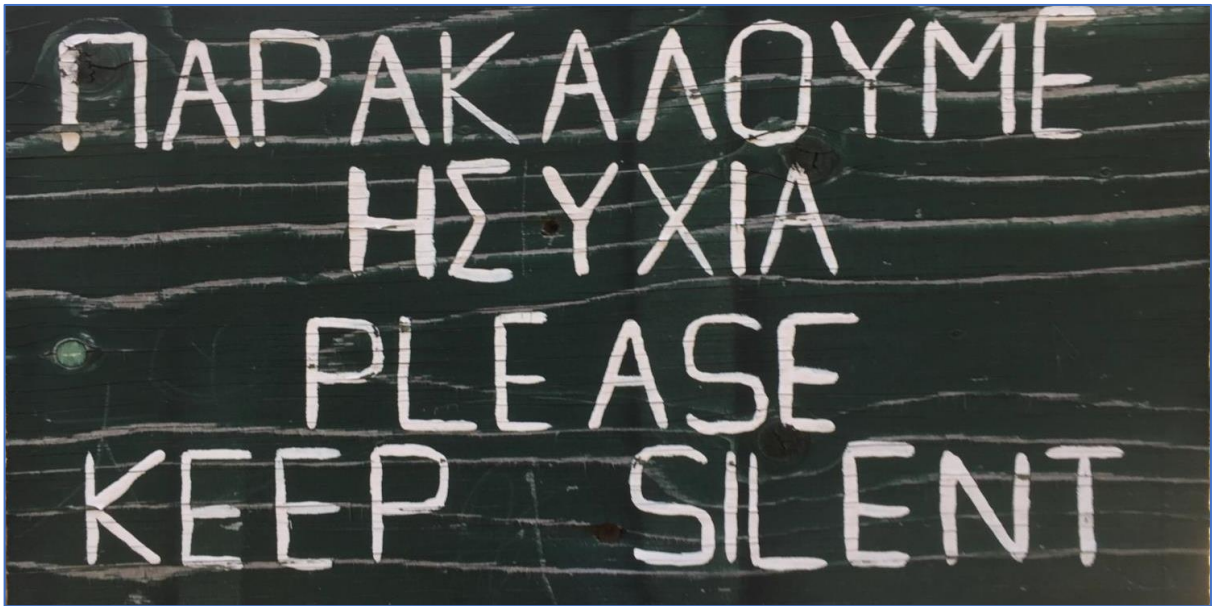
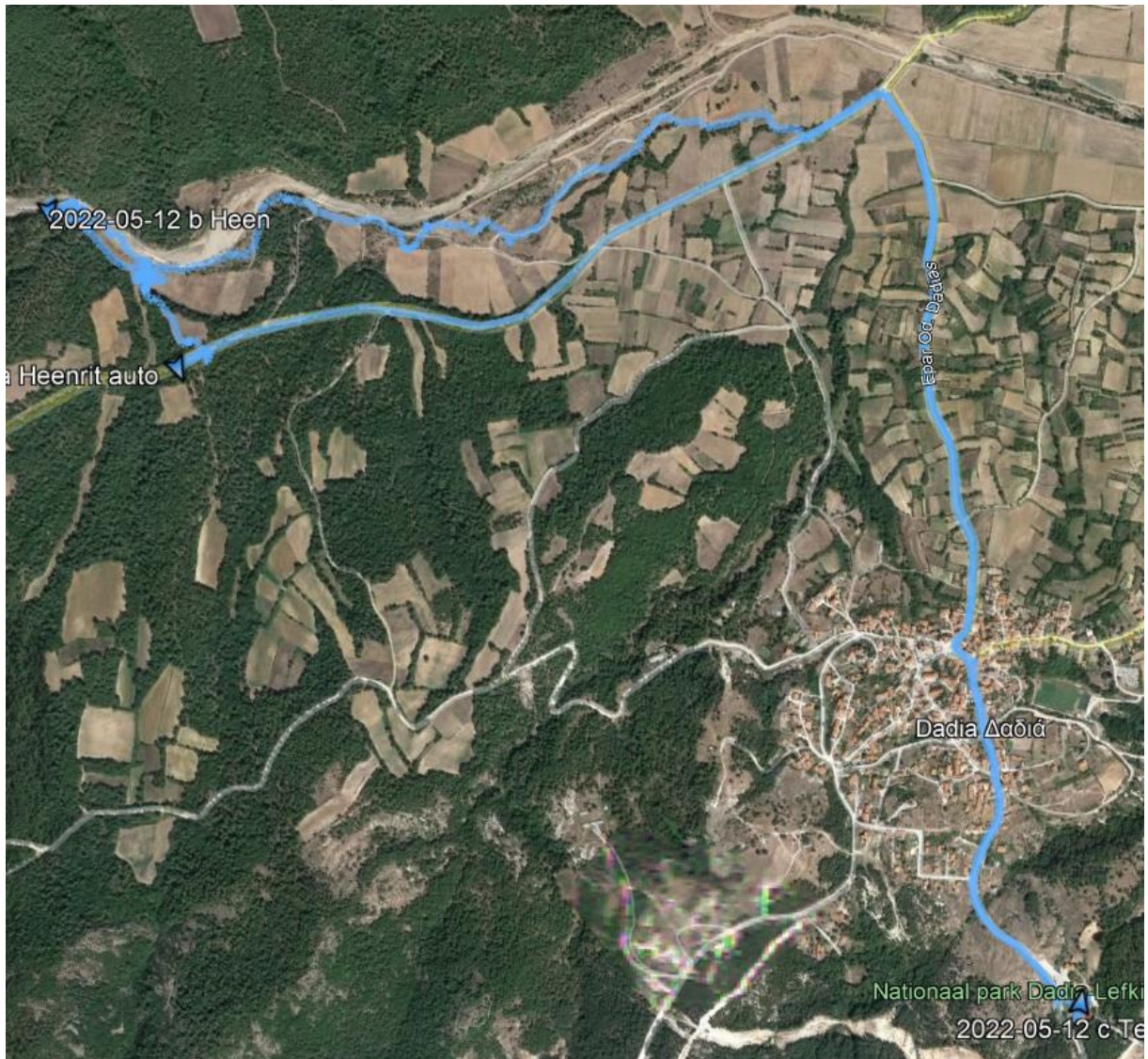

Foto 88: Balkan gele kwikstaart

18. Kotronia donderdag 12 mei 2022

Afbeelding 22: route woensdag 12 mei 2022.

Nadat we in Dadia proviand ingeslagen hebben gaan we richting noordwesten naar de omgeving van Kotronia. We zetten Guus af want hij wil de laatste dag alleen doorbrengen en terugwandelen naar Dadia en fotograferen. Wij gaan naar de bergen en maken een wandeling naar een stuw in de rivier. Na een interessante wandeling door het bos blijkt het stuwmeer droog te staan!! Een deceptie!

Wij zien onderweg richting Kotronia een Wespendif, enkele Roodkopklauwieren en vervolgens Grauwe gros, Vink, nachtegaal, Groenling, Staartmees, Bijeneter, Bonte kraai en veel Spreeuwen. Onderweg stoppen wij bij een geitenhouderij waar ongeveer 60 geiten met enkele schapen grazen. Bij deze kudde zien wij vier honden waarvan de oren en de staart zijn gecoupeerd en waarvan de leider van de vier honden en wolvenhalsband om de nek heeft. Deze halsband heeft uitstekende ijzeren pennen om de leider van de honden te beschermen tegen wolvenbeten. De honden zijn zeer aanhankelijk en worden graag geknuffeld. Vooral Anton heeft een grote aantrekkingskracht op deze honden.

Foto 89 en 90: schapen- en geiten begrazing omgeving Kotroni en kuddehond met halsband met anti wolven pennen.

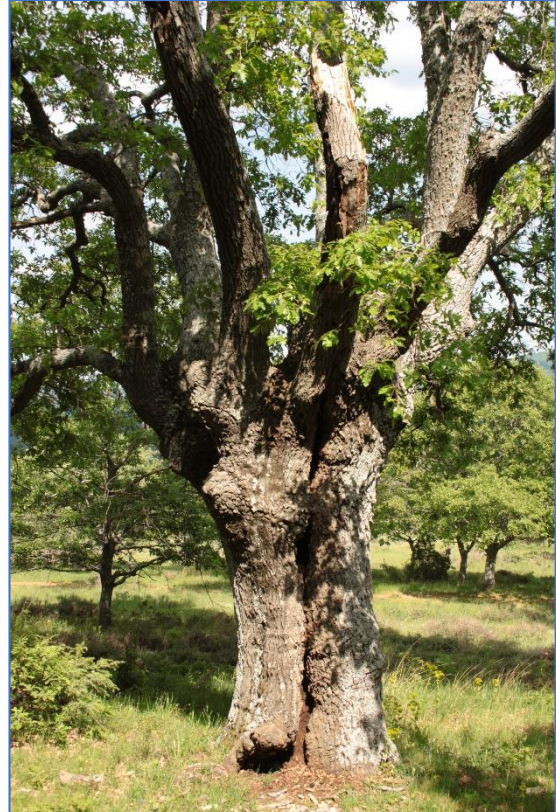
In Kotronia maken we een korte wandeling door het dorp en noteren Koolmees, Wielewaal, Koekoek, Zomertortel en zien een veldparelmoervlinder op rozemarijn. Wij vervolgen onze weg richting de stuw in de rivier. In een beekje langs het pad waar een drinkbak is voor grazende runderen zien we groene kikkers en wanneer Gerrit Jan een steen optilt, blijkt daar een semi-landkrab zijn domicilie te hebben. Wij hadden niet verwacht dat wij honderden meters hoog in het gebergte een krab konden verwachten. Ook zien we in het bos tijdens de wandeling regelmatig Oostelijke smaragdhagedissen en een reebok; één van de weinige reeën die wij hebben gezien.

Het bos waar we wandelen is erg gevarieerd met oudere zomer- en Hongaarse eiken en ook moseiken, smalbladige es, Spaanse aak, iep spec., zwarte den, pluimes, sleedoorn, braam en hulst eik. We zien en horen geen nieuwe vogelsoorten, wel horen we een alarmerende Sperwer en enkele zingende Zanglijster die niet erg algemeen zijn. Voordat we bij de stuw zijn moeten we door een meertje met veel stenen en zien we een Grote gele kwikstaart die achter insecten jaagt.

In het bos roept een Balkanfluitier en in het meertje zien we kleine visjes (?) en ook kikkervisjes. Langs het pad dat wij vervolgen groeien in de berm donkere pijpbloemen en wij zien een Ringslag en ook enkele Scheltopusiks, Wolzwevers, Hoornaars en enkele Europese landschildpadden. Bij de stuw en de droogvallen rivier zitten wij een tijdje op de rots boven de stuw en gaan vervolgens weer terug richting de omgeving van Kotroni.

Hier bevindt zich een bijzonder oud zomereikenbos met voornamelijk oude knoteiken. Wij vinden dit stuk bos erg bijzonder omdat wij vrijwel nergens tijdens onze vogeltrip oud loofbos hebben gezien. De vraag is: is er veel bos gekapt in een bepaalde periode, dan wel zijn er bosbranden geweest? Wij genieten tijdens de wandeling van dit oude open knoteikenbos. Het is duidelijk dat enkele of zelfs vele decennia geleden de eiken geknot zijn voor geriefhout of brandhout. We zien meerdere soorten orchideeën in de kruid laag: onder andere Wit bosvogeltje, Vlinderorchis en Harlekijn, maar ook veel vogelmelk spec. en aronskelken. Als grassoort zien we hier onder andere Boskortsteel wat een indicator is voor het eiken haagbeukenbos. Veel vogelsoorten zijn hier in de namiddag niet meer actief: Vink, Boomkruiper, Koolmees, Grote bonte specht, Grauwe klauwier, Balkanfluitier, Merel en onze eerste Kleine bonte specht tijdens deze veertiendaagse vogeltrip. Het bos wordt extensief beweid met runderen en wij zien op een kleine vlakte meerdere holen van Siesels.

We gaan nog naar het hoogste punt van 600 meter van het gebergte. We zien weer Roodkopklauwieren, een Schreeuwend, Bijeneters, Zomertortels, Grauwe gorzen, Groene specht en één Grote lijster.

Foto 91 en 92: oud zomereikenbos omgeving Kotroni met Siesel burcht/pijpen.

Foto 93: oud open begraasd zomereikenbos met gevarieerde kruidlaag.

En dan slaat het noodlot toe en is de voorband lek, terwijl wij op een grindweg rijden.

Wij verwisselen het wiel, maar in de Nissan blijkt een noodband te zijn. Op deze noodbanden kun je niet harder rijden dan 80 kilometer en morgen moeten wij terug naar Thessaloniki. Niet getreurd! Anton belt Dimitra van Forest Inn en zij belt vervolgens een garage in Soufli. De medewerkers van de garage wachten tot wij er zijn en alles verloopt erg vlot en voor 20 euro is de band “geplakt”. Wij willen hierbij een aantekening maken dat de Grieken zeer vriendelijk en behulpzaam zijn!

Noot

Terwijl wij terugreden naar Soufli zagen wij dat ook in Griekenland schaalvergroting in de landbouw toeneemt: gekapte houtsingels en vergroting van akkerbouwpercelen. In de jaren zestig en zeventig in Nederland via ruilverkavelingen een gesubsidieerd proces. Ook de Grieken willen een boterham met beleg: wij gunnen ze dat van harte!

‘S avonds hebben wij gegeten in Forest Inn en hebben na het toetje nog een interessant gesprek gehad met Dimitra over haar zorgen over de exploitatie van Forest Inn. Tijdens de corona periode geen bezoek van recreanten en natuurliefhebbers en ook geen staatssteun en de boekingen voor een verblijf komen langzaam op gang. Wij hopen voor haar dat zij de exploitatie van Forest Inn voort kan zetten, want het is een geweldige locatie voor een verblijf in Dadia Forest.

19. Vrijdag 13 mei 2022 - reisdag

Een hartelijke groet van Dimitra.

I am preparing four single rooms...for the rest of your life!!!!

I will be glad to meet you again!!!

I had a great time during your stay!

Thank you so much for your positive vibes!!!!

Dimitra Georgitsi (Forest Inn Hotel – Dadia).

Harlekijn
Vlinderorchis

Hommelorchis
Ijle orchis

Sniporchis
Spinnenorchis

Paarse asperge-orchis
Lange-tongorchis
Wit bosvogeltje

20. Bronnen

Higgins L.G. en N.D. Riley. Elseviers Vlindergids. 1971.

Svensson Lars & Peter J. Grant. ANWB Vogelgids van Europa. 1999.

Johnson Owen & Davis More. ANWB Bomengids. 2004.

Mills Steve. Birdwatching in Northern Greece. A site guide. Published by Birdwing Books. 2011.

Hilbers Dick. Et al. Crossbill Guides. Eastern Rhodopes. Nestos, Evros and Dardia – Bulgaria and Greece. 2013.

Mills Steve. Vogelbeobachtung am Kerkini-See, Griechenland. 2015.

Vogelwacht Uden goes North Greece. 2015

Pannekoek Roel. Vogelen rond het Kerkini-meer. Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe. 2018.

Birding Breaks. Vogelreis Noord-Griekenland (aankondiging). 2022.

www.birdwing.eu.

www.birdingplaces.eu

Wie schrijft die blijft en wie fotografeert bekijft!

Bijlage 1: overige waarnemingen

Insecten

Gouden tor	Rouwende gouden tor	Groene struikrover	Egyptische bidsprinkhaan
Sabelsprinkhaan	Roodvleugelsprinkhaan	Veldkrekkel	Bladjager
Weverboktor	Perzik wortelboorder	Gewone oeverlibel	Bosbeekjuffer
Kleine roodoogjuffer	Gezadelde snuitkever	Kleine bijvlieg	Zwartborstelwolzwever
Wolzwever	Roodbuikje	Wilde bijen spec.	Veldwesp
Wesp spec.	Hoornaar	Honingbij	Oliekever spec.
Mierenleeuw	Gewone meikever	Kleine roodoogjuffer	
Blauwzwarte houtbij			

Vlinders

Groentje	Oostelijke pijpbloemvlinder	Zuidelijke pijpbloemvlinder	Kleine parelmoervlinder
Boswitje	Griekse vuurvlinder	Roomvlek	Bruine daguil
Nachtpauwoog	Metaalvlinder	Boterbloempje	Argusvlinder
Oranje luzernevlinder	Aardbeivlinder	Knoopkruidparelmoervlinder	Veldparelmoervlinder
Kleine hageheld	Icarusblauwtje	Zuidelijk staalblauwtje	Kroonkruidblauwtje
Rouwmantel	Hooibeestje	Koningspage	Koninginnepage
Gehakelde aurelia	Metaalvlinder	Plakker	

Zoogdieren

Huisspitsmuis	Ree	Goudjakhals	Vos
Beverrat	Haas	Europese rode eekhoorn	Das dood
Egel dood	Siesel - holletjes		

Amfibieën, reptielen, hagedissen, weekdieren en geleedpotigen

Brede kronkel	Duizendpoot spec.	Vuursalamander (larf)	Springkikker
Gewone pad	Groene kikker	Geelbuikvuurpad	Gebandeerde wijngaardslak
Groene smaragdhagedis	Dobbelsteenslang	Ringslag	Wormslang
Sheltopusik	Hazelworm	Boomkikker	Chinese wolhandkrab
Europese moerasschildpad	Griekse landschildpad	Moorse schildpad	Gladde slang
Zandadder	Slangenooghagedis		

Bijlage 2: vogelwaarnemingen

	Kerkini					Nestos					Dadia		Evros	Dadia	Terugreis
Vogelsoort	29-apr	30-apr	1-mei	2-mei	3-mei	4-mei	5-mei	6-mei	7-mei	8-mei	9-mei	10-mei	11-mei	12-mei	13-mei
Knobbelzwaan					x		x			x			x		
Grauwe Gans	x	x	x		x										
Bergeend							x			x			x		
Krakeend					x										
Wilde Eend	x	x	x		x		x			x		x	x		
Pijlstaart			x		x										
Zomertaling			x		x					x					
Slobeend					x										
Tafeleend					x										
Witoogeend					x										
Kuifeend		x													
Dodaars		x			x										
Fuut	x	x	x		x					x					
Aalscholver	x	x	x		x	x	x	x		x			x		
Dwergaalscholver	x	x	x		x								x		
Roze Pelikaan	x	x	x		x		x	x					x		
Kroeskoppelikaan	x	x	x		x					x					
Roerdomp										x					
Woudaap					x										
Kwak	x	x	x		x					x					
Ralreiger	x	x	x		x			x		x			x		
Koereiger					x										
Kleine Zilverreiger	x	x	x		x		x			x			x		
Grote Zilverreiger	x	x	x		x		x	x		x			x		
Blauwe Reiger	x	x	x		x	x	x	x		x		x	x		x
Purperreiger	x	x	x		x								x		
Zwarte Ooievaar			x		x					x		x	x		
Ooievaar	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x		x
Zwarte Ibis					x					x			x		
Lepelaar	x	x	x		x					x					
Flamingo										x					
Wespendief			x				x			x	x			x	
Zwarte Wouw	x	x	x		x					x	x	x	x		x

Zeearend		x			x								x			
Aasgier													x	x		
Vale Gier							x				x	x	x			
Monniksgier											x	x	x			
Slangenarend		x				x	x			x	x	x	x	x	x	
Bruine Kiekendief	x	x			x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Grauwe Kiekendief					x											
Havik													x			
Sperwer	x		x	x	x	x		x						x	x	x
Balkansperwer				x	x	x		x	x	x			x	x	x	
Buizerd	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Arendbuizerd												x				
Schreeuarend					x								x	x	x	x
Bastaardarend												x				
Keizerarend													x			
Steenarend												x				x
Dwergarend						x							x			
Visarend					x											
Kleine Torenvalk														x		
Torenvalk	x	x			x	x	x	x	x	x			x	x		
Roodpootvalk	x	x														
Boomvalk		x			x				x	x	x	x	x			
Slechtvalk	x				x							x	x			
Waterral					x								x			
Waterhoen	x	x	x		x											
Meerkoet	x	x	x		x							x				
Scholekster												x			x	
Steltkluit					x										x	
Kluit													x			
Vorkstaartplevier														x		x
Kleine Plevier		x			x										x	
Bontbekplevier																x
Strandplevier									x							
Goudplevier									x							
Zilverplevier									x							x
Sporenkievit										x						x
Kievit					x											x
Drieteenstrandloper																x
Kleine Strandloper																x

Temmincks Strandloper					x										
Krombekstrandloper	x				x	x			x			x			
Bonte Strandloper						x			x						
Kemphaan					x	x			x						
Watersnip					x										
Regenwulp									x						
Wulp									x						
Zwarte Ruiter											x		x		
Tureluur					x						x		x		
Groenpootruiter				x	x						x				
Witgat					x										
Bosruiter	x	x	x		x						x		x		
Oeverloper	x	x	x		x				x						
Steenloper									x					x	
Zwartkopmeeuw			x		x				x			x			
Dwergmeeuw														x	
Kokmeeuw	x	x	x		x				x			x			
Geelpootmeeuw									x	x	x	x			x
Pontische Meeuw	x	x	x		x	x									
Lachstern															x
Reuzenstern									x						x
Grote Stern									x						x
Visdief	x	x	x		x				x						x
Dwergstern									x						x
Witwangstern				x	x				x						x
Zwarte Stern										x					
Witvleugelstern												x			x
Rotsduif			x		x	x	x								
Houtduif	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Turkse Tortel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Zomertortel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Koekoek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Dwergooruil	x	x	x	x	x										
Steenuil	x	x	x	x	x										
Bosuil				x											
Ransuil				x											
Nachtzwaluw							x					x	x		
Alpengierzwaluw									x						
Gierzwaluw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Vale Gierzwaluw							x								
IJsvogel	x	x	x		x		x	x							
Bijeneter	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Scharrelaar			x				x					x			
Hop	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Grijskopspecht			x		x										
Groene Specht	x	x	x	x	x	x							x		
Zwarte Specht			x	x				x							
Grote Bonte Specht			x	x			x	x		x		x	x	x	
Syrische Bonte Specht		x			x			x				x			
Middelste Bonte Specht								x				x			
Kleine Bonte Specht														x	
Kalanderleeuwerik							x						x		
Kortteenleeuwerik													x		
Kuifleeuwerik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Boomleeuwerik									x		x				
Veldleeuwerik	x	x	x		x		x			x		x	x		
Oeverzwaluw	x	x	x		x		x			x					
Rotszwaluw					x		x					x			
Boerenzwaluw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Roodstuitzwaluw	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x		
Huiszwaluw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Duinpieper						x									
Boompieper					x								x		
Gele Kwikstaart		x													
Balkan gele kwikstaart					x	x	x	x	x	x		x	x		
Grote Gele Kwikstaart						x								x	
Witte Kwikstaart				x		x		x		x					
Winterkoning				x											
Roodborst	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x		x
Nachtegaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gekraagde Roodstaart		x													
Paapje		x	x		x	x	x							x	
Westelijke Blonde Tapuit							x								
Oostelijke Blonde Tapuit					x		x		x	x	x	x	x		
Blauwe Rotslijster					x	x	x					x	x		
Merel		x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Zanglijster												x	x	x	x
Grote Lijster													x		x

Cetti's Zanger	x	x	x		x		x	x		x	x	x	x	
Sprinkhaanzanger		x	x											
Rietzanger					x		x						x	
Kleine Karekiet													x	
Bosrietzanger							x							
Grote Karekiet		x	x		x			x		x			x	
Oostelijke Vale Spotvogel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Griekse Spotvogel			x											
Zwartkop	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Braamsluiper		x	x	x								x		
Oostelijke Orpheusgrasmus														x
Grasmus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Provençaalse Grasmus							x							
Baardgrasmus			x						x		x			
Kleine Zwartkop									x	x	x	x	x	
Fluiter				x										
Balkanbergfluiter				x					x		x	x		x
Tjiftjaf				x					x	x	x	x		x
Grauwe Vliegenvanger			x	x			x	x		x	x	x	x	x
Bonte Vliegenvanger				x										
Staatmees			x	x	x				x		x	x		x
Glanskop				x										
Zwarte Mees						x								
Pimpelmees		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Koolmees		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Boomklever													x	
Boomkruiper			x	x							x			x
Buidelmees		x	x		x		x	x					x	
Wielewaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Grauwe Klauwier		x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Kleine Klapekster			x											
Roodkopklauwier	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x	x
Maskerklauwier			x								x			
Gaai	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x		x
Ekster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kauw	x	x				x				x				
Roek	x	x	x											
Zwarte Kraai	x													
Bonte Kraai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Raaf		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	
Spreeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huismus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Spaanse Mus		x	x	x						x	x	x	x	x	
Ringmus	x	x													
Vink	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Europese Kanarie											x				
Groenling		x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Putter		x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kneu		x				x			x	x	x	x			
Appelvink				x			x								
Cirgors	x	x							x		x	x			
Grijze Gors							x								
Ortolaan											x	x			
Rietgors					x										
Zwartkopgors					x						x	x	x	x	
Grauwe Gors	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x